

บทที่ 4

เปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจ (心 xīn) และ ประกอบด้วยคำ 4 คำกับสำนวนไทย

ผู้วิจัยได้รวบรวมสำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจ (心 xīn) และประกอบด้วยคำ 4 คำ
จำนวน 204 สำนวน เมื่อนำมาศึกษาแล้วพบว่าในสำนวนดังกล่าวมีทั้งสิ้น 96 สำนวนที่มีความหมาย
ตรง หรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย

สำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจ (心 xīn) 96 สำนวน ที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับ
สำนวนไทยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. สำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจ (心 xīn) ซึ่งมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย
ที่ใช้คำบอกอวัยวะ-ใจ
2. สำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจ (心 xīn) ซึ่งมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย
ที่ใช้คำบอกอวัยวะอื่น
3. สำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจ (心 xīn) ซึ่งมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย
ที่ไม่มีการใช้คำบอกอวัยวะใด ๆ ในตัวสำนวน

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยซึ่งมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกัน
โดยวิธีการดังนี้

1. นำสำนวนจีนและสำนวนไทยซึ่งมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบ ซึ่ง
สำนวนจีนที่ใช้ในการเปรียบเทียบนี้ นำมาจาก 實用成語詞典 Shíyòng Chéngyǔ Cídiǎn
พจนานุกรมสำนวนจีนที่นิยมใช้ (向光忠 Xiàng Guāngzhōng, 1998)
2. อธิบายความหมายที่ตรงหรือคล้ายคลึงกันของสำนวนจีนและสำนวนไทย ในการอธิบาย
สำนวนจีนนั้น จะมีตัวหนังสือจีนพร้อมเสียงอ่านระบบ Hànyǔ Pīnyīn และมีคำแปลคำต่อคำ กับ
แปลรวมความอีกครั้งในกรณีที่สำนวนจีนมีลำดับคำต่างจากภาษาไทย
3. แสดงวิธีใช้สำนวนจีนและสำนวนไทยแต่ละคู่โดยยกตัวอย่างประกอบ ประโยคตัวอย่าง
ของสำนวนจีนจะมีตัวสัทอักษรกำกับพร้อมทั้งแปลเป็นภาษาไทย
4. ในกรณีที่สำนวนจีนที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกันมีมากกว่า 1 สำนวน ผู้วิจัยจะ
ให้สำนวนจีนนั้น ๆ ไปด้วย โดยมีตัวสัทอักษรและคำแปลกำกับ

4.1. คำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจ (心 xīn) ซึ่งมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับ
คำนวนไทยที่ใช้คำบอกอวัยวะ-ใจ มีจำนวนทั้งสิ้น 44 คำนวนดังนี้

1. คำนวนจีน	心亂如麻 xīn luàn rú má ใจ วุ่นวาย เหมือน ป่าน
ความหมาย	จิตใจวุ่นวายเหมือนป่านกองหนึ่ง หมายความว่า มีจิตใจสับสน วุ่นวาย
ตัวอย่าง	我現在心亂如麻，你不但不幫助我，反而來 取笑我，這還算是朋友嗎？ Wǒ xiànzài xīn luàn rú má , nǐ bùdàn bù bāngzhù wǒ , fǎn ér lái qǔxiào wǒ , zhè hái suàn shì péngyǒu ma ? ตอนนี้ฉันกำลังสับสนวุ่นวายใจมาก เธอไม่เพียงไม่ช่วยเหลือฉัน ยังมาหัวเราะเยาะฉันอีก อย่างนี้ยังนับว่าเป็นเพื่อนอีกหรือ
คำนวนไทย	กลุ่มอกกลุ่มใจ
ความหมาย	รู้สึกกลุ่มใจหรือยุ่งยากใจ ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร
ตัวอย่าง	ฉันกำลังกลุ่มอกกลุ่มใจอย่างนี้ เธอยังจะมาหัวเราะฉันอีก ทำ อย่างนี้ยังจะนับว่าเป็นเพื่อนกันอยู่หรือ
ข้อพิจารณา	คำxīn-ใจในคำนวนจีนนี้หมายถึงอารมณ์ ความรู้สึก และใช้ ลักษณะของป่านที่มีความยุ่งเหยิงเป็นสิ่งเปรียบเทียบแสดงถึง จิตใจที่วุ่นวาย สับสน เช่นเดียวกับใจในคำนวนไทยที่แสดงความ หมายถึง อารมณ์ความรู้สึก แต่คำนวนไทยไม่มีการนำสิ่งใดมา เปรียบเทียบ นอกจากนั้น คำนวนไทยมีอวัยวะ-อกปรากฏอยู่ใน คำนวนด้วย เพราะไทยถือว่าอกกับใจมีความหมายใกล้เคียงกัน
2. คำนวนจีน	心不在焉 xīn bù zài yān ใจ ไม่ อยู่ เลย
ความหมาย	ใจไม่อยู่กับตัว ความคิดฟุ้งซ่าน
ตัวอย่าง	他這樣心不在焉，你說的話他一句都沒有 注意到。

Tā zhèyàng xīn bù zài yān , nǐ shuō de huà tā yíjù dōu méiyǒu zhùyì dào .

ใจเขาไม่อยู่กับเนื้อกับตัวอย่างนี้ คำที่เธอพูดไปนั้น เขาไม่ได้สนใจเลยสักประโยคเดียว

สำนวนไทย	ใจลอย
ความหมาย	เผลอตัว เผลอสติ
ตัวอย่าง	สมศรีนั่งใจลอยในห้องเรียน ไม่ได้ตั้งใจฟังที่ครูสอนอยู่หน้าชั้นเลย
ข้อพิจารณา	คำ xīn-ใจ ในสำนวนจีนนี้หมายถึงสิ่งที่ทำหน้าที่รู้ รู้สึก นึกและคิด เช่นเดียวกับความหมายของใจในสำนวนไทย ความหมายรวมของทั้งสำนวนจีนและไทยต่างก็หมายถึงว่า สติ ความนึกคิดของผู้นั้น ไม่ได้อยู่กับตัว

3. สำนวนจีน

心平氣和

xīn píng qì hé

ใจ ราบเรียบ ลมหายใจ อ่อนละมุน

ความหมาย จิตใจสงบเยือกเย็น

ตัวอย่าง

遇到問題不能急躁，只有心平氣和才能更好地解決問題。(向光忠,1998: 71)

Yù dào wèntí bùnéng jíào, zhǐyǒu xīn píng qì hé cái néng gèng hǎo de jiějué wèntí . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 71)

เวลาประสบปัญหาใด ๆ ต้องไม่ร้อนรน ทำใจให้สงบเยือกเย็น จะได้แก้ไขปัญหาได้ดียิ่งขึ้น

สำนวนไทย

สงบจิตสงบใจ

ความหมาย

ระงับจิตใจให้เยือกเย็น

ตัวอย่าง

เธอต้องสงบจิตสงบใจลงเสียก่อน จึงจะแก้ปัญหาลงได้

ข้อพิจารณา

คำ xīn-ใจ ในสำนวนจีนหมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่รู้ รู้สึก นึกและคิด เช่นเดียวกับความหมายของอวัยวะ-ใจที่ปรากฏอยู่ใน

สำนวนไทย โดยรวมแล้วทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างมีความหมายเหมือนกัน คือการระงับจิตใจให้มีความสงบเยือกเย็น

4. สำนวนจีน

心滿意足

xīn mǎn yì zú

ใจ เต็ม จิต พอ

ความหมาย

พอใจเป็นอย่างยิ่ง

สำนวนที่คล้ายคลึง

稱心如意

chèn xīn rú yì

สบายใจ ดังปรารถนา

ตัวอย่าง

泰國的足球隊能够奪取錦標，大家都感到心滿意足。

Tàiguó de zúqíudùì nénggòu duóqǔ jǐnbǎo , dàjiā dōu gǎndào xīn mǎn yì zú .

ทีมฟุตบอลไทยคว้าเหรียญทองมาได้ ทุกคนล้วนพอใจเป็นอย่างยิ่ง

สำนวนไทย

พอกพอใจ

ความหมาย

ชอบใจ สมใจ

ตัวอย่าง

ทีมฟุตบอลไทยคว้าเหรียญทองมาไว้ได้นี้สร้างความพอกพอใจให้กับแฟนบอลชาวไทยอย่างยิ่ง

ข้อพิจารณา

คำ xīn และ ใจ ที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างหมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่รู้ รู้สึก นึกและคิด เหมือนกัน แต่ในสำนวนไทยพบว่ามี อวัยวะ-อกปรากฏอยู่ด้วย เนื่องจากสำนวนไทยนี้เป็นสำนวนประเภทการซ้ำคำ ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งที่ทำให้สำนวนเกิดความไพเราะสละสลวยและจดจำง่าย และไทยถือว่าอวัยวะ-อกนั้น มีความหมายใกล้เคียงกับอวัยวะ-ใจ เพราะมีตำแหน่งที่ตั้งตรงกัน เพียงแต่อวัยวะ-ใจจะอยู่ด้านใน ส่วนอวัยวะ-อก จะอยู่ด้านนอก

5. สำนวนจีน	滿心歡喜
	mǎn xīn huān xǐ
	เต็ม ใจ ยินดี
ความหมาย	มีความดีใจอย่างมาก
ตัวอย่าง	看了學生們的考試成績以後，老師滿心歡喜地笑了。(向光忠 1998 : 560)
	Kànle xuéshēngmen de kaǒshì chéngjī yǐhòu , lǎoshī mǎn xīn huān xǐ de xiào le . (Xiàng Guāngzhōng ,1998 : 560)
	หลังจากคุณครูเห็นผลการสอบของนักเรียนแล้วก็ยิ้มแย้มด้วยความดีใจอย่างมาก
สำนวนไทย	ปลื้มอกปลื้มใจ
ความหมาย	เบิกบานยินดีมาก
ตัวอย่าง	คุณครูรู้สึก ปลื้มอกปลื้มใจ อย่างมาก เมื่อเห็นลูกศิษย์ของตน ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
ข้อพิจารณา	คำ xīn และ ใจ ที่ปรากฏอยู่ในทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่าง หมายถึงสิ่งที่ทำหน้าที่รู้ รู้สึก นึกและคิดเช่นเดียวกัน สำนวนไทยมีคำอวัยวะ-อก อยู่ในสำนวนด้วย เนื่องจากไทยถือว่าอวัยวะ-อกมีความหมายใกล้เคียงกับอวัยวะ-ใจ และสำนวนไทยดังกล่าวจัดเป็นสำนวนประเภท การซ้ำคำ
6. สำนวนจีน	心甘情願
	xīn gān qíng yuàn
	ใจ ชุ่มชื่น อารมณ์ ปรารถนา
ความหมาย	ยินยอมพร้อมใจเต็มที่
ตัวอย่าง	只要他肯原諒，無論他要我怎麼做，我都心甘情願。
	Zhǐyào tā kěn yuánliàng , wúlùn tā yào wǒ zěnmě zuò , wǒ dōu xīn gān qíng yuàn .
	ขอเพียงให้เขาอภัยโทษ ไม่ว่าเขาจะให้ฉันทำอะไร ฉันก็ยินยอมพร้อมใจ

สำนวนไทย	สมัครอกสมัครใจ
ความหมาย	เต็มใจ
ตัวอย่าง	แม้ว่าต้องเผชิญกับความลำบากสักเพียงไร เขาก็ สมัครอกสมัครใจ ที่จะเดินเคียงบ่าเคียงไหล่ไปด้วยกับฉันเสมอ
ข้อพิจารณา	สำนวนไทยและสำนวนจีนต่างมีอวัยวะ-ใจ ปรากฏอยู่ในสำนวนเหมือนกัน และความหมายของ ใจ นั้นล้วนหมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่รู้ รู้สึก นึกและคิด และในสำนวนไทยมีอวัยวะ-อกปรากฏอยู่ด้วย เพราะไทยถือว่าอวัยวะ-อกมีความหมายคล้ายคลึงกับ ใจ และสำนวนดังกล่าวเป็นสำนวนประเภท การซ้ำคำ

7. สำนวนจีน	一心一意
	yī xīn yī yì
	หนึ่ง ใจ หนึ่ง จิต
ความหมาย	มีใจจดจ่ออยู่กับเรื่องใดเพียงเรื่องเดียว ไม่สนใจเรื่องอื่น
สำนวนที่คล้ายคลึง	一心一計
	yī xīn yī jì
	หนึ่ง ใจ หนึ่ง คิด
ตัวอย่าง	他一心一意搞他的論文，搞得連飯也不吃。 Tā yī xīn yī yì gǎo tā de lùn wén , gǎode lián fàn yě bù chī . เขาจดจ่ออยู่กับการทำ วิทยานิพนธ์ของเขาจนไม่แม้แต่จะรับประทานอาหาร
สำนวนไทย	ใจจดใจจ่อ
ความหมาย	มุ่งอยู่ เป็นห่วงอยู่
ตัวอย่าง	เขา ใจจดใจจ่อ อยู่กับการแข่งขันฟุตบอลนัดสำคัญระหว่างทีมชาติไทยกับทีมชาติบราซิลจนไม่เป็นอันทำงานทำ การอย่างอื่นเลย
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนใช้คำว่า xīn -ใจ ในความหมายเกี่ยวกับความนึกคิด ซึ่งความหมายรวมของสำนวนดังกล่าวนี้ หมายถึงความตั้งใจจดจ่อ เช่นเดียวกับความหมายของอวัยวะ-ใจ ที่มีอยู่ในสำนวนไทย

8. สำนวนจีน 大快人心 / 人心大快
 dà kuài rén xīn / rén xīn dà kuài
 มาก สบาย คน ใจ / คน ใจ มาก สบาย
 สบายใจ ใจคน / ใจคน สบายใจ
 ความหมาย ใจคนมีความรู้สึกสบายอกสบายใจอย่างยิ่ง รู้สึกสาสมใจ
 ตัวอย่าง 中國沒有大悲劇的故事，什麼都讓它大團圓，善有善報，惡有惡報，大快人心。(向光忠，1998 : 31)
 Zhōngguó méiyǒu dà bēijù de gùshì, shénme dōu ràng tā dà tuányuán, shàn yǒu shàn bào, è yǒu è bào, dà kuài rén xīn. (Xiàng Guāngzhōng, 1998:31)
 จีนไม่มีเรื่องโศกนาฏกรรม ไม่ว่าเรื่องอะไร ก็ต้องให้จบลงด้วยดี ทำนองทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำให้ทุกคนต่างรู้สึกสบายอก สบายใจ
- สำนวนไทย ถูกใจพระเดชพระคุณ
 ความหมาย สาสมใจ
 ตัวอย่าง เมื่อคนชั่วถูกจับได้ และถูกลงโทษอย่างสาสมกับการกระทำ ความผิด จึงจะเป็นที่ถูกใจพระเดชพระคุณ
 ข้อพิจารณา ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยมีอวัยวะ-ใจปรากฏอยู่ในสำนวน เหมือนกัน และต่างมีความหมายเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกตรงกัน
9. สำนวนจีน 刻骨銘心
 kè gǔ míng xīn
 แกะสลัก กระดูก จารึก ใจ
 ความหมาย อุปมาว่าจดจำอย่างลึกล้ำหรืออยู่ในก้นบึ้งของหัวใจ แสดงว่ารู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นอย่างยิ่ง
 สำนวนที่คล้ายคลึง 鏤心刻骨
 lòu xīn kè gǔ
 แกะสลัก ใจ แกะสลัก กระดูก
 ตัวอย่าง 當我遇到危難時，幸虧他的援救，我才有今天的幸福，他的恩情，我將刻骨銘心地記着。

Dāng wǒ yùdào wēinàn shí , xìngkuī tā de yuánjiù , wǒ
cái yǒu jīntiān de xìngfu ; tā de ēnqíng , wǒ jiāng kè
gǔ míng xīn de jìzhe .

ยามที่ฉันประสบกับความยากลำบาก ก็ได้รับความช่วยเหลือจากเข
นั่นเอง ถึงมีความสุขได้ทุกวันนี้ บุญคุณของเขาจะจารึกอยู่ในใจ
ฉันไม่รู้ลืม

สำนวนไทย	ตราไว้ในดวงใจ
ความหมาย	จดจำไว้ในใจไม่รู้ลืม
ตัวอย่าง	เขาให้ความช่วยเหลือเราทุกครั้ง โดยไม่เคยเรียกร้องสิ่งตอบแทน ใด ๆ บุญคุณของเขาฉันจะตราไว้ในดวงใจไม่รู้ลืม
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนถือว่าวัยวะ-ใจ (xīn) เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งของคนเรา การจะจดจำบุญคุณของผู้มีพระคุณนั้นจะต้องจารึกไว้ในส่วนที่ สำคัญที่สุดของตนเอง คือ ใจนั่นเอง เช่นเดียวกับความคิด ของไทย ที่ถือว่าดวงใจคือส่วนที่สำคัญยิ่ง จึงต้องประทับจด จำสิ่งที่สำคัญในชีวิตไว้กับส่วนที่สำคัญของร่างกายเช่นกัน

10. สำนวนจีน

實心實意

shí xīn shí yì

จริง ใจ จริง จิต

ความหมาย ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยมิตรจิตมิตรใจ

ตัวอย่าง 他拜托我帶給你這件信物，請你回給他一句
實心實意的話，給他一點希望。

Tā bàituō wǒ dài gěi nǐ zhèjiàn xìnwù , qǐng ní huí
gěi tā yíjù shí xīn shí yì de huà , gěi tā yǒu yídiǎn
xīwàng .

เขาให้อานให้ฉันนำสิ่งยืนยันชิ้นนี้มาให้คุณ ขอให้คุณตอบกลับ
เขาด้วยถ้อยคำที่มีมิตรจิตมิตรใจสักประโยค เพื่อให้เขามีความ
หวังสักนิด

สำนวนไทย มิตรจิตมิตรใจ

ความหมาย ถ้อยที่ถ้อยอาศัย

ตัวอย่าง สมชายและสมใจต่างมีมิตรจิตมิตรใจต่อกันมาช้านานแล้ว จึง

ข้อพิจารณา ไม่น่าแปลกใจที่ทั้งคู่จะสนิทสนมกันได้อย่างรวดเร็ว ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยใช้อวัยวะ-ใจเช่นเดียวกัน และ ใจ ที่ปรากฏในสำนวนนั้นมีความหมายถึงความนึกคิดเหมือนกัน สำนวนไทยและสำนวนจีนต่างใช้ประเภทการซ้ำคำเพื่อความ สละสลวยทางภาษา

11. สำนวนจีน

誠心誠意

chéng xīn chéng yì

เที่ยง ใจ เที่ยง จิต

ความหมาย

ปฏิบัติต่อคนอื่นด้วยความจริงใจ

สำนวนที่คล้ายคลึง

誠心正意

chéng xīn zhèng yì

เที่ยง ใจ ตรง จิต

ตัวอย่าง

他幫助你是誠心誠意的，你別誤會他有什麼壞意。

Tā bāngzhù nǐ shì chéng xīn chéng yì de , nǐ bié wùhuì tā yǒu shěnmé huàiyì .

เขาให้ความช่วยเหลือเธอด้วยความจริงใจ เธออย่าได้เข้าใจผิด คิดว่าเขามีเจตนาร้ายใด ๆ เลย

สำนวนไทย

น้ำใสใจจริง

ความหมาย

จริงใจ ไม่มีเคลือบแฝง

ตัวอย่าง

เขาให้คำตักเตือนเธอด้วย น้ำใสใจจริง โดยแท้ เธอไม่ควรจะไป โกรธเขาเลย

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนและสำนวนไทยต่างใช้คำว่า ใจ อยู่ในสำนวน และ หมายถึงความถึงความนึกคิดเช่นเดียวกัน

12. สำนวนจีน

回心轉意

huí xīn zhuǎn yì

กลับ ใจ เปลี่ยน เจตนา

ความหมาย

เปลี่ยนแปลงความตั้งใจ กลับอกกลับใจ

ตัวอย่าง

縱使爸回心轉意 允許二妹讀書，也只有幾個

月的功夫，有什麼用處？(巴金<春>第三十二)
 Zōngshǐ bā huí xīn zhuan yì yǔnxǔ èr mèi dúshū , yě
 zhǐ yǒu jǐ gè yuè de gōngfu , yǒu shěnme yòngchù ?
 ถึงแม้ว่าคุณพ่อจะกลับอกกลับใจ ยินยอมให้น้องสองเล่าเรียน
 หนังสือได้ แต่ก็มีเวลาเพียงไม่กี่เดือนเท่านั้น แล้วจะมีประโยชน์
 อะไร

สำนวนไทย	กลับอกกลับใจ
ความหมาย	เปลี่ยนแปลงความคิดเดิม
ตัวอย่าง	เธอควรกลับอกกลับใจเสีย เริ่มต้นใหม่ตั้งแต่วันนี้ ทุกอย่างยังไม่สายเกินไป
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนใช้คำว่า xīn-ใจ ในความหมายเกี่ยวกับความนึกคิด เช่นกันกับสำนวนไทยที่ใช้คำว่า ใจ แต่สำนวนไทยมีอวัยวะ-อกที่มีความหมายคล้ายคลึงกับอวัยวะ-ใจปรากฏอยู่ด้วย

13. สำนวนจีน

心力交瘁

xīn lì jiāo cuì

ใจ แรง ด้วยกัน เหน็ดเหนื่อย

ความหมาย เหน็ดเหนื่อยทั้งร่างกายและจิตใจ

ตัวอย่าง

我這次病倒了，你們爲了我，搞得心力交瘁，實在不好意思。

Wǒ zhè cì bìngdǎo le , nǐmen wèile wǒ , gǎode xīn lì jiāo cuì , shízài bù hǎo yìsi .

ฉันล้มป่วยลงครั้งนี้ พวกเธอเหน็ดเหนื่อยทั้งกายทั้งใจเพื่อฉัน

ฉันรู้สึกเกรงใจจริง ๆ

สำนวนไทย เหนื่อยกายเหนื่อยใจ

ความหมาย รู้สึกอ่อนแรง อิดโรย

ตัวอย่าง

พ่อแม่ต้องเหนื่อยกายเหนื่อยใจเลี้ยงดูลูก ๆ แต่ละคนตั้งแต่เล็กจนเติบโตใหญ่ เพื่อเป็นการตอบแทนพระคุณ พวกเราจะต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของท่าน ไม่ทำให้ท่านต้องผิดหวังเสียใจ

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนและสำนวนไทยต่างมีคำบอกอวัยวะ-ใจ ปรากฏอยู่ในสำนวนเหมือนกัน และล้วนแสดงความหมายที่หมายถึงอารมณ์

ความรู้สึก

14. สามานวจิน

三心二意

sān xīn èr yì

สามใจสองจิต

ความหมาย

ลังเล ไม่แน่นอน

ตัวอย่าง

不要三心二意了，現在你什麼都賣光了，呆在這裏還有什麼好處呢？

Bùyào sān xīn èr yì le , xiànzài nǐ shěnmē dōu mài guāngle , dāi zài zhèlǐ hái yǒu shěnmē hǎochù ne ?

ไม่ต้องลังเลอะไรหรอก ตอนนี้เธอก็ขายอะไรต่อมิอะไรจนหมดแล้ว รออยู่ที่นี้ยังจะมีประโยชน์อะไรอีกเล่า

สำนวนไทย

สองจิตสองใจ

ความหมาย

ลังเล ไม่แน่นอน

ตัวอย่าง

เธอจะมาสองจิตสองใจอยู่ทำไมกันอีก ไหน ๆ ออกมาแล้ว ก็เดินหน้าต่อไปเพื่อเผชิญกับโลกกว้างอย่างกล้าหาญดีกว่า

ข้อพิจารณา

คำ xīn-ใจ ที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีนนั้น หมายถึงความคิด สำนวนดังกล่าวใช้จำนวนนับที่มีค่ามากกว่าหนึ่งเป็นคำขยาย xīn -ใจด้วย ซึ่งมักจะแสดงความหมายในแง่ลบ ความหมายรวมของทั้งสำนวน หมายถึงความคิดที่ไม่แน่นอน มีความลังเล เช่นเดียวกับสำนวนไทยที่มีคำว่าใจ ในความหมายที่เกี่ยวกับความนึกคิดปรากฏอยู่ในสำนวน พร้อมคำขยายที่เป็นจำนวนนับที่มีค่ามากกว่าหนึ่งขยายใจอยู่ด้วย อันแสดงความหมายในแง่ลบเหมือนสำนวนจีน

15. สามานวจิน

人面獸心

rén miàn shòu xīn

คน หน้า สัตว์ ใจ

หน้าคน ใจสัตว์

ความหมาย

ใบหน้าเป็นของคน แต่จิตใจชั่วร้ายเหมือนสัตว์ หมายถึงคนที่มีจิตใจเลวทรามต่ำช้า

ตัวอย่าง	没想到他是一個人面獸心的偽君子，我真是看錯了人！(向光忠，1998：34)
	Mei xiǎngdào tā shì yí gè rén miàn shòu xīn de wěi jūn zǐ , wǒ zhēn shì kàn cuò le rén ! (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 34)
	นึกไม่ถึงว่า เขาจะเป็นผู้ตีจอมปลอมที่หน้าเนื่อใจเสีย ฉันดูคนผิดจริง ๆ
สำนวนไทย	หน้าเนื่อใจเสีย
ความหมาย	มีหน้าตาอึ้มแอ้มแจ่มใส แต่ในใจดูร้าย
ตัวอย่าง	สังคมทุกวันนี้ นับวันจะมีแต่คนหน้าเนื่อใจเสีย จะคบหากับใครคงต้องใช้วิจารณญาณอย่างมากในการเลือกสรร
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนใช้คำบอกอวัยวะ หัวใจ ในความหมายเกี่ยวกับความนึกคิด เช่นเดียวกับความหมายของคำบอกอวัยวะ-ใจ ที่ปรากฏอยู่ในสำนวนไทย ความหมายโดยรวมของทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยคือการเปรียบเทียบคนที่มีหน้าตาอึ้มแอ้ม แต่กลับมีจิตใจ หรือความคิดชั่วร้ายเหมือนสัตว์เดรัจฉานและสัตว์ที่สำนวนไทยใช้นั้นคือ เสือ ซึ่งจัดเป็นสัตว์ที่มีนิสัยดุร้าย
16 สำนวนจีน	心曠神怡
	xīn kuàng shén yí
	ใจ กว้างโล่ง อารมณ์ เป็นสุข
ความหมาย	จิตใจปลอดโปร่งสบาย
ตัวอย่าง	公園裏的空氣真新鮮，因為這裏不僅有一個小湖，還開滿了各種各色的花草，人們一看就感到心曠神怡。
	Gōngyuánlǐ de kōngqì zhēn xīnxiān , yīnwèi zhèlǐ bùjǐn yǒu yí gè xiǎo hú , hái kāimǎn le gèzhǒnggèsè de huācǎo , rénmen yí kàn jiù gǎndào xīn kuàng shén yí .
	อากาศในสวนสดชื่นจริงๆ เพราะว่าไม่เพียงจะมีทะเลสาบเล็ก ๆ แต่ยังเต็มไปด้วยดอกไม้บานชนิดที่บานสะพรั่ง ผู้คนที่พบเห็นย่อมอดไม่ได้ที่จะรู้สึกสดชื่นสบายใจ
สำนวนไทย	สบายอกสบายใจ

ความหมาย	ผ่อนคลายจากความขุ่นมัว มีความสบายใจ
ตัวอย่าง	พระจันทร์กลมโตทอแสงนวลสวย ลอยเด่นอยู่เหนือผืนน้ำกว้างใหญ่ สรรพสิ่งเงียบสงัด มีแต่เสียงคลื่นซัดกระทบชายฝั่งเป็นระยะ ๆ มองไปเบื้องหน้าบรรยากาศดูช่างสบายออกสบายใจอะไรเช่นนี้
ข้อพิจารณา	ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏอยู่ในสำนวนและคำบอกอวัยวะ-ใจในที่นี้ต่างหมายถึงสิ่งที่มีหน้าที่รู้ รู้สึก หรืออารมณ์ความรู้สึกเหมือนกัน
17.สำนวนจีน	
	憂心忡忡
	yōu xīn chōng chōng
	กังวลใจ ระทมทุกข์
ความหมาย	ร้อนใจอยู่ไม่เป็นสุข จิตใจทุกข์ระทม
ตัวอย่าง	他那憂心忡忡的樣子，真是令人同情。 Tā nà yōu xīn chōng chōng de yàngzi , zhēnshi lìng rén tóngqíng . ท่าทางที่เขาร้อนใจอยู่ไม่เป็นสุขอย่างนั้น ช่างทำให้ผู้คนเห็นใจเสียจริง
สำนวนไทย	ร้อนออกร้อนใจ
ความหมาย	เดือดร้อนใจอยู่ไม่เป็นสุข
ตัวอย่าง	คุณป้าท่าทางกระวนกระวาย สงสัยคงจะมีเรื่องร้อนออกร้อนใจเป็นแน่
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏอยู่ในสำนวนเหมือนกันซึ่งความหมายของคำดังกล่าวหมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก เราจะพบว่าในสำนวนไทยยังมีคำบอกอวัยวะ-อก อยู่ด้วย เป็นเพราะสำนวนไทยดังกล่าวเป็นสำนวนประเภทการซ้ำคำ และไทยถือว่า อก มีความหมายคล้ายคลึงกับใจ เพราะตำแหน่งที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกัน เพียงแต่ อก เป็นอวัยวะภายนอก แต่ ใจ เป็นอวัยวะภายใน

18.สำนวนจีน	遂心如意
	suì xīn rú yì
	สมใจ ตั้งปรารถนา
ความหมาย	สมความปรารถนาที่ตั้งใจ
ตัวอย่าง	人的一ó生，不會事事都遂心如意，但只要努力奮鬥，最后總能獲得成功。(向光忠，1998 : 525) Rén de yīshēng, bùhuì shìshì dōu suì xīn rú yì , dàn zhǐyào nǚlì fèndòu , zuìhòu zǒng néng huòde chéng gōng . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 525) ชีวิตคนเรา ไม่มีหรอกที่จะสมใจไปหมดทุกเรื่อง ขอแต่ให้เรามานะฝ่าฟัน สุดท้ายเราย่อมประสบความสำเร็จเป็นแน่
สำนวนไทย	ถูกอกถูกใจ
ความหมาย	ชอบ ตั้งใจ สบอารมณ์
ตัวอย่าง	คนเราจะพบแต่เรื่องถูกอกถูกใจตลอดนั้นย่อมเป็นไปไม่ได้ บางครั้งอาจต้องพบทั้งเสียงหัวเราะและหยาดน้ำตาคละเคล้ากันไป
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวยวะ-ใจอยู่ในสำนวนเหมือนกัน ซึ่งความหมายของใจคือ ความคิด แต่ในสำนวนไทยจะพบคำบอกอวยวะ-อกปรากฏอยู่ด้วย เพราะสำนวนไทยดังกล่าวเป็นสำนวนประเภท การซ้ำคำ และ อก กับ ใจ มีความหมายคล้ายคลึงกัน
19.สำนวนจีน	盡心竭力
	jìn xīn jié lì
	สุดใจ ล้นแรง
ความหมาย	ทุ่มเททั้งใจและกำลังของตนเอง
ตัวอย่าง	對於公司交給的任務，我們一定會盡心竭力地完成。 Duìyǔ gōngsī jiāogeǐ de rènwù , wǒmen yídìng huì jìn xīn jié lì de wánchéng .

	สำหรับงานที่ทางบริษัทมอบหมายให้ฉัน พวกเราจะต้องทุ่มเท ทำอย่างสุดกำลังจนบรรลุผลสำเร็จ
สำนวนไทย	ตั้งอกตั้งใจ
ความหมาย	เอาใจจดใจจ่อในการทำงาน
ตัวอย่าง	นักวิทยาศาสตร์ตั้งอกตั้งใจค้นคว้าวิจัยหาวิธีที่จะรักษาโรคเอดส์ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ซึ่งมีสถิติเพิ่มมากขึ้นทุกวัน
ข้อพิจารณา	เราจะพบว่าทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างมีคำบอกอวัยวะ - ใจอยู่ในสำนวน และใจในที่นี้หมายถึงความนึกคิด ในสำนวน ไทยจะมีคำบอกอวัยวะ-อกเพิ่มมาด้วย เพราะไทยถือว่าใจกับ อกมีความหมายคล้ายคลึงกัน
20.สำนวนจีน	齊心協力 qí xīn xié lì พร้อม ใจ ร่วม แรง
ความหมาย	รวมอุดมการณ์เป็นหนึ่งเดียว ร่วมแรงร่วมใจกันต่อสู้ฟันฝ่า
สำนวนที่คล้ายคลึง	齊心合力 / 齊心戮力 qí xīn hé lì / qí xīn lù lì รวม ใจ รวม แรง / รวม ใจ ผนึก แรง
ตัวอย่าง	大家齊心協力，就一定能克服各種困難。(向 光忠，1998 :164) Dàjiā qí xīn xié lì , jiù yídìng néng kèfú gèzhǒng kùnnán . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 164) ถ้าพวกเราพร้อมแรงร่วมใจกัน จะต้องฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆได้อย่าง แน่นอน
สำนวนไทย	ร่วมแรงร่วมใจ
ความหมาย	นึกคิดอย่างเดียวกัน
ตัวอย่าง	พวกเรามาร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาหมู่บ้านของเราให้เจริญ เพื่อ ลูกหลานของเราจะได้ไม่ต้องละทิ้งถิ่นฐานไปทำมาหากินที่อื่น
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ใจตรงกัน และใจ หมายถึง ความนึกคิด ความหมายรวมของทั้งสองสำนวนมี ความคล้ายคลึงกัน คือ การมีความนึกคิดร่วมกันจึงร่วมมือกัน

ต่อสู้อาพิน

21. สำนวนจีน

心安理得

xīn ān lǐ dé

ใจ สงบ เหตุผล ได้

ความหมาย

ตัวเองรู้สึกว่าคุณต้องชอบธรรม จึงรู้สึกสงบปลอดภัย

ตัวอย่าง

我們在解釋時應該力求最接近於作者的原意，這樣才會覺得心安理得。

Wǒmen zài jiěshì shí yīnggāi lì qíu zuì jiējìn yú zuò zhě de yuán yì , zhèyàng cái huì juéde xīn ān lǐ dé .

เวลาที่จะอธิบายพวกเราควรจะยึดถือเนื้อหาใจความเดิมของผู้แต่งไว้ ทำอย่างนี้จึงจะรู้สึกว่าชอบธรรม

สำนวนไทย

ปลอดภัยโล่งใจ

ความหมาย

มีความผ่อนคลายสบายใจ

ตัวอย่าง

เขารู้สึกปลอดภัยโล่งใจอย่างมาก หลังจากที่บอกกับพ่อแม่ของเขาว่าเขาตัดสินใจอย่างไรกับอนาคตของเขา

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะตรงกันคือ ใจปรากฏอยู่ในสำนวน และมีความหมายหมายถึง สิ่งที่มีหน้าที่รู้ รู้สึก เหมือนกัน

22. สำนวนจีน

驚心動魄

jīng xīn dòng pò

ตื่น ใจ สั่น ขวัญ

ตื่น ใจ ขวัญ สั่นไหว

ความหมาย

จิตใจได้รับความตื่นเต้นเร้าใจอย่างมาก

ตัวอย่าง

要是長城也懂人事，每塊磚，每粒沙土，都能告訴你一段驚心動魄的故事。(楊朔 <秋風肅瑟>)

Yàoshi chángchéng yě dǒng rénshì , měi kuài zhuān , měi lì shātú , dōu néng gàosù nǐ yíduàn jīng xīn dòng

pò de gùshì .(Yáng Shuò < Qiūfēng sù sè >)

ถ้าหากกำแพงเมืองจีนสามารถรับรู้ถึงเรื่องราวของโลกแล้ว
ก่อนอิฐแต่ละก้อน เม็ดทรายแต่ละเม็ด ล้วนจะบอกเล่าถึง
เรื่องราวที่น่าตื่นเต้นเร้าใจให้แก่เธอได้

สำนวนไทย

ตื่นตาตื่นใจ

ความหมาย

ตื่นเต้นเพราะได้พบได้เห็นสิ่งที่ไม่เคยพบเคยเห็น

ตัวอย่าง

คนไทยยุคปี 2000 ตื่นตาตื่นใจกับรถไฟฟ้าที่เพิ่งจะมีขึ้นเป็น
ครั้งแรกในเมืองไทย

ข้อพิจารณา

ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะตรงกันในสำนวน
คือ ใจ และหมายถึง สิ่งที่มีหน้าที่รู้ นึก และคิดเหมือนกัน ใน
สำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ตา ร่วมอยู่ในสำนวนด้วย ซึ่งเป็น
การให้น้ำหนักของถ้อยคำสำนวนว่ามีการพบเห็น (ด้วยตา)
ทำให้เกิดความตื่นตาตื่นใจ

23. สำนวนจีน

同心同德

tóng xīn tóng dé

ร่วม ใจ ร่วม คุณธรรม

ความหมาย

มีอุดมการณ์แนวคิดและมีศรัทธาร่วมกัน

ตัวอย่าง

只要大家同心同德共同努力，才能最終克服困
難。(向光忠，1998 : 205)

Zhǐyào dàjiā tóng xīn tóng dé gòng tóng nǚlì , cái
néng zuì zhōng kèfú kùnnán . (Xiàng Guāngzhōng ,
1998 : 205)

ขอเพียงพวกเรามีความพยายามเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ย่อมจะ
สามารถพิชิตอุปสรรคได้ในที่สุด

สำนวนไทย

น้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ความหมาย

มีความคิดเห็นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ตัวอย่าง

ขอเพียงพวกเราความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันรักใคร่ สามัคคี
กลมเกลียวกัน ย่อมจะไม่มีผู้ใดทำลายความเป็นเพื่อนของพวกเขา
เราลงได้อย่างแน่นอน

ข้อพิจารณา

ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยต่างมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏใน

สำนวน และความหมายของใจที่มีในสำนวนทั้งจีนและไทยนั้น
ล้วนมีความหมายถึง ความนึกคิด เหมือนกัน

24.สำนวนจีน	心如刀割 xīn rú dāo gē ใจ เหมือน มีด เชือด
ความหมาย	เหมือนกับมีมีดเชือดเฉือนอยู่ในใจ หมายถึงจิตใจมีความเจ็บปวด อย่างมาก
ตัวอย่าง	他聽到妻子被壞人殺害的消息后，心如刀割， 淚如泉涌。(向光忠，1998 :72) Tā tīng dào qīzǐ bèi huàirén shā hài de xiāoxí hòu , xīn rú dāo gē , lèi rú quán yǒng . (Xiàng Guāng zhōng , 1998 : 72) พอเขาได้ข่าวภรรยาถูกคนร้ายฆ่าตาย จิตใจเจ็บปวดอย่างมาก น้ำตาพร่างพรูเหมือนสายน้ำไหล
สำนวนไทย	เหมือนคมมีดกรีดใจ
ความหมาย	จิตใจเจ็บปวดอย่างมาก
ตัวอย่าง	แม่ของสมชายได้ข่าวลูกชายถูกตำรวจจับเพราะเสพยาบ้าก็รู้สึก เจ็บปวดเหมือนคมมีดกรีดใจ ถึงกับทรงตัวยืนต่อไปไม่ไหว
ข้อพิจารณา	คำบอกอวัยวะ xīn-ใจในสำนวนจีนนั้น คือ หัวใจซึ่งเป็นอวัยวะ ที่ทำหน้าที่สูบฉีดโลหิต เช่นเดียวกันกับใจที่ปรากฏอยู่ในสำนวน ไทยทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยมีความหมายรวมที่ตรงกัน คือ การเปรียบเทียบความรู้สึกที่เจ็บปวดอย่างแสนสาหัสกับหัวใจที่ มีบาดแผลจากคมมีด
25.สำนวนจีน	心寬體胖 xīn kuān tǐ pán ใจ กว้าง กาย สมบูรณ์
ความหมาย	สุขกายสบายใจ มีความสุขมาก
ตัวอย่าง	他這兩年日子過得很舒服，所以心寬體胖， 腰圍增加了不少。(向光忠，1998 :75)

Tā zhè liǎng nián rìzi guòde hěn shūfú, suǒyǐ xīn
kuān tǐ pán , yāowéi zēngjiā le bù shǎo . (Xiàng
Guāngzhōng , 1998 : 75)

สองปีมานี้เขาอยู่อย่างสุขสบาย ดั่งนั้นจิตใจจึงสุขกายสบายใจ
รอบแอมเพิ่มขึ้นไม่น้อยเลย

สำนวนไทย	สุขกายสุขใจ
ความหมาย	มีความสุขกายสบายใจ
ตัวอย่าง	หลังจากได้รับการเลื่อนตำแหน่ง สมศรีก็สุขกายสุขใจมากขึ้น ตั้งหน้าตั้งตารูยงานที่ตั้งใจไว้ต่อไป
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยปรากฏคำบอกอวัยวะตรงกัน คือ ใจ และร่างกาย ซึ่งมีความหมายตรงตัว โดยคำว่า ใจ นั้นหมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก

26. สำนวนจีน

心如鐵石

xīn rú tiě shí

ใจ เหมือน เหล็ก หิน

ความหมาย	จิตใจแข็งแกร่งเหมือนเหล็กและหิน หมายถึงมีความแน่วแน่ใน อุดมการณ์ ความคิด
----------	---

ตัวอย่าง	面對金錢和美色，他心如鐵石，絲毫沒有動 搖。(向光忠，1998 : 72)
----------	--

Miàn duì jīnqián hé měisè, tā xīn rú tiě shí, sīháo
méiyǒu dòngyáo . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 72)

ถึงจะมีทรัพย์สินเงินทองและนารีที่เสนอมາถึงตรงหน้าเขา จิตใจ
ของเขาก็แข็งแกร่งมั่นคงดุจเหล็กหิน ไม่มีที่จะอ่อนไหวเลยแม้แต่น้อย

สำนวนไทย	ใจเพชร
ความหมาย	ใจแข็ง
ตัวอย่าง	แม้จะต้องสูญเสียสามีไปอย่างกะทันหัน เธอยังเสียดูถูก ๆ ทั้งสี่ คนของเธอจนเติบโตใหญ่ โดยไม่เคยหวั่นไหวห่อหุ้มข้างเป็นผู้หญิง ใจเพชรจริง ๆ
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนใช้คำบอกอวัยวะ xīn-ใจ ตรงกับคำบอกอวัยวะ-ใจใน

สำนวนไทย และหมายถึง ความนึกคิดของคน ในสำนวนจีน
เปรียบความนึกคิดที่มั่นคงแน่วแน่กับเหล็กและหินที่มีความ
แข็งแกร่งแต่สำนวนไทยเปรียบเทียบกับเพชรซึ่งเป็นสิ่งที่มีความ
แข็งเช่นกัน

27.สำนวนจีน

將心比心

jiāng xīn bǐ xīn

เอาใจเทียบใจ

ความหมาย

เอาความรู้สึกของตัวเองเทียบเคียงกับความรู้สึกของผู้อื่น

ตัวอย่าง

我們處理問題的時候，要學會將心比心地替
別人着想。（向光忠，1998: 376）

Wǒmen chǔlǐ wèntí de shíhòu , yào xuéhuì jiāng xīn
bǐ xīn de tì biérén zhuó xiǎng . (Xiàng Guāngzhōng
1998:376)

เวลาที่พวกเราจะจัดการปัญหานั้น จะต้องเรียนรู้ที่จะเอาความ
รู้สึกของคนอื่นมาเทียบเคียงความรู้สึกของเราเองด้วย

สำนวนไทย

เอาใจเขามาใส่ใจเรา

ความหมาย

ให้รู้จักเห็นใจผู้อื่น

ตัวอย่าง

สมศรีช่างไม่รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราเลย คิดแต่ประโยชน์ของ
ตัวเองตลอดเวลา

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนและสำนวนไทยต่างมีคำบอกอวยวะ - ใจตรงกันใน
สำนวน และหมายถึงความนึกคิดหรือความรู้สึก ซึ่งมีความหมาย
รวมคล้ายคลึงกันคือ การรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่นโดยคำนึงถึง
ความรู้สึกของผู้อื่นบ้าง

28.สำนวนจีน

耳軟心活

ěr ruǎn xīn huó

หู นุ่ม ใจ เคลื่อนไหว

ความหมาย

เอ็นหูมีความอ่อนนุ่ม จิตใจอ่อนไหว หมายถึง เชื้อคนง่าย และ
เปลี่ยนแปลงแนวคิดตนเองง่าย

ตัวอย่าง

她是個女人，耳軟心活，你多求求她，她不

會不同意給你幫忙的。(向光忠, 1998: 181)

Tā shì gè nǚrén , ěr ruǎn xīn huó , nǐ duō qiúqiu tā , tā bùhuì bù tóngyì gěi nǐ bāngmáng de . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 181)

เขาเป็นผู้หญิงคนหนึ่งยอมหุบเขา เชื่อคนง่าย เธอขอร้องเขาสัก
หน่อย เขาคงไม่ปฏิเสธที่จะช่วยเธอหรอก

สำนวนไทย

หุบเขาใจเบา

ความหมาย

เชื่อง่ายโดยไม่คิดไตร่ตรอง ไม่ยั้งคิด

ตัวอย่าง

สมชายเป็นคนหุบเขาใจเบา เธอเป็นลูกน้องเขาคงต้องระวังตัว
เป็นพิเศษ อย่าได้ทำในสิ่งที่จะเกิดช่องโหว่ให้คนอื่นใส่ร้ายเธอ
กับเขาได้

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวยวะตรงกันทั้งสองอย่างใน
สำนวน คือหุบและใจ หุบคือสิ่งที่ใช้เพื่อการรับฟัง และใจในที่นี้ คือ
ความนึกคิด สำนวนจีนใช้ว่า หุบมีความอ่อนนุ่มกับจิตใจที่อ่อนไหว
ในการเปรียบกับการเชื่อคนง่าย แต่สำนวนไทยใช้คำว่าเบา ซึ่ง
หมายถึง ความไม่หนักแน่น เป็นคำเปรียบเทียบถึงการขาดความ
หนักแน่น เชื่อตามผู้อื่นง่าย ๆ โดยไม่ไตร่ตรองให้รอบคอบแทน

29.สำนวนจีน

死心塌地

sǐ xīn tā dì

ตาย ใจ เหยียบ พื้น

ความหมาย

ตัดสินใจเด็ดขาด ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ตัวอย่าง

當然、有些死心塌地的反革命不會改變。

(向光忠, 1998: 197)

Dāngrán , yǒuxiē sǐ xīn tā dì de fǎn gé mìng bú huì
gǎibiàn . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 197)

แน่นอน ต้องมีคนบางส่วนที่ต่อต้านการปฏิวัติอย่างสุดใจขาด
ดินทีเดียว

สำนวนไทย

สุดใจขาดดิน

ความหมาย

อย่างที่สุด

ตัวอย่าง

เขาไม่หวั่นเกรงความเหนื่อยยากใด ๆ ทั้งสิ้น หุ้มเทกำลังความ

สามารถอย่างสุดใจขาดดิน ทำเพื่อเธอคนเดียวเท่านั้น
 ข้อพิจารณา สำนวนจีนและสำนวนไทยใช้คำบอกอวัยวะตรงกันในสำนวน
 คือ ใจ ในความหมายคล้ายกันคือความนึกคิด ความหมาย
 死 心 sǐxīn ในสำนวนจีนคือการตัดสินใจอย่างเด็ดขาด ก็คือ
 ความหมายของ สุดใจ ในสำนวนไทยที่หมายถึงอย่างที่สุดแล้ว
 หรือหมายความได้อีกว่า ได้ตัดสินใจอย่างเด็ดขาดแล้วเช่นกัน

30. สำนวนจีน

賞 心 悦 目

shǎng xīn yuè mù

ให้รางวัล ใจ สบาย ตา

ความหมาย

มองเห็นแล้วรู้สึกสบายทั้งตาและใจ

ตัวอย่าง

我們的車駛過宋卡湖時，大家都會左顧右盼
 那令人賞心悅目的湖光景色。

Wǒmen de chē shǐguò Sòngkǎ hú shí , dàjiā dōu zuǒ
 gù yòu pàn nà lìng rén shǎng xīn yuè mù de hú
 guāng jǐngsè .

ขณะที่รถของเราแล่นผ่านทะเลสาบสงขลานั้น ทุกคนต่างเหลือว
 ซ่ายแลขวา มองดูทัศนียภาพที่ชวนเจริญตาเจริญใจเหล่านั้น

สำนวนไทย

เจริญตาเจริญใจ / เจริญหูเจริญตา

ความหมาย

งาม ต้องตาต้องใจ

ตัวอย่าง

คนเราต้องการพบเห็นแต่สิ่งที่ดีแล้วเจริญตาเจริญใจด้วยกัน
 ทั้งนั้น ทั้งนี้ ก็เพื่อความสบายใจของตนเอง

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึง ความ
 รู้สึกตรงกันในสำนวน และยังมีคำบอกอวัยวะ-ตาซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้
 เพื่อการมองเห็นตรงกันอีกด้วย ความหมายรวมของทั้งสำนวน
 คือพบเห็นด้วยตาแล้วเกิดความสุขสบายใจ

31. สำนวนจีน

心 如 止 水

xīn rú zhǐ shuǐ

ใจ เหมือน น้ำนิ่ง

ความหมาย

ใจสงบเหมือนน้ำนิ่ง หมายถึงจิตใจสงบนิ่ง ไม่วอกแวก

ตัวอย่าง	面對滾滾的經濟大潮，他心如止水，還是一心作他的學問。(向光忠，1998:72)
	Miàn duì gǔngǔn de jīngjì dàcháo , tā xīn rú zhǐ shuǐ , háishì yíxīn zuò tā de xuéwèn .(Xiàng Guāng zhōng , 1998 : 72)
	แม้เผชิญกับระลอกคลื่นของปัญหาเศรษฐกิจที่ถาโถมมา เขาก็ยังคงเหมือนน้ำที่สงบนิ่ง และตั้งอกตั้งใจเก็บเกี่ยวไว้เป็นบทเรียนสำหรับตัวเขา
สำนวนไทย	ใจเย็นราวกับน้ำ
ความหมาย	ทำอะไรเรื่อยเปื่อย ไม่รีบร้อน มีจิตใจหนักแน่นไม่วอกแวก
ตัวอย่าง	ดูเขาใจเย็นราวกับน้ำไม่ได้สนใจว่าสังคมมีความวุ่นวายเดือดร้อนแค่ไหนจากพิษเศรษฐกิจที่กระหน่ำซ้ำเติมเข้ามา ระลอกแล้วระลอกเล่า
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยล้วนมีคำบอกอวยวะตรงกันคือใจและต่างหมายถึงความคิด ในสำนวนจีนเปรียบจิตใจที่แน่วแน่กับสายน้ำที่หยุดนิ่ง ไม่มีการหมุนเวียน ในขณะที่สำนวนไทยใช้คำเปรียบเทียบกับน้ำด้วยเช่นกัน แต่คุณสมบัติของน้ำที่ใช้เปรียบเทียบกับในสำนวนนั้นเป็นความเย็น ที่แสดงถึงความเยือกเย็น สงบนิ่ง
32.สำนวนจีน	力不從心
	lì bù cóng xīn
	พลัง ไม่ ตาม ใจ
ความหมาย	กำลังไม่เพียงพอกับใจที่ต้องการ
ตัวอย่าง	他也逐漸感覺到自己老了，幹起工作來再也不像從前了，有一種力不從心的感覺。(向光忠，1998:29)
	Tā yě zhújiàn gǎnjué dào zìjǐ lǎole , gànqǐ gōngzuò lái zài yě bù xiàng cóngqián le , yǒu yízhǒng lì bù cóng xīn de gǎnjué .(Xiàng Guāngzhōng , 1998:29)
	เขาเริ่มรู้สึกตัวเองแก่ลงเรื่อย ๆ พอทำงานเข้าหน่อย ก็ไม่เหมือน

สำนวนไทย	แต่ก่อนเสียเลย มีความรู้สึกที่กำลังวังชาไม่ได้ตั้งใจ
ความหมาย	จนใจ
ตัวอย่าง	หมดทางที่จะทำได้อย่างที่คิด
ข้อพิจารณา	หลังจากที่ต้องนอนป่วยอยู่บนเตียงเป็นเวลาร่วมสัปดาห์ เขาอยากจะถูกขึ้น แต่ก็ จนใจ ต้องล้มตัวลงบนเตียงอย่างเดิม
	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ xin-ใจ ที่หมายถึง ความคิด ความหมายในสำนวนจีนคือ การคิดจะทำสิ่งใด แต่กลับไม่มีกำลังทำ ได้เช่นเดียวกับสำนวนไทยที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึง ความนึกคิดในสำนวนและมีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีน

33. สำนวนจีน

	心花怒放
	xīn huā nù fàng
	ใจ ดอกไม้ บานสะพรั่ง
ความหมาย	ดีอกดีใจเหมือนดอกไม้ที่เบ่งบานสะพรั่ง หมายถึงดีใจมาก
ตัวอย่าง	孩子們聽說爸爸要帶他們到外國去旅遊，個個都心花怒放，高興得不得了。 Haizhimen tingshuo baba yao dai tamén dào wàiguó qù lúyóu , gège dōu xīn huā nù fàng , gāoxìng de bùdéliǎo .
	เด็ก ๆ ได้ข่าวว่าคุณพ่อจะพาพวกเขาไปเที่ยวต่างประเทศ ก็ดีใจกันจนเนื้อเต้น
สำนวนไทย	ดีใจจนเนื้อเต้น
ความหมาย	ดีใจอย่างยิ่ง
ตัวอย่าง	เด็ก ๆ ดีใจจนเนื้อเต้น เมื่อคุณพ่อคุณแม่จะพาไปเที่ยวทะเล
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึง สิ่งที่มีหน้าที่รู้ นึกและคิดเหมือนกัน สำนวนจีนเปรียบเทียบความรู้สึกชอบใจ ยินดีกับดอกไม้ที่บานสะพรั่ง ในขณะที่สำนวนไทยใช้อาการกล้ำเนื้อบนใบหน้าที่กระตุกแฉมแฉม เป็นการเปรียบเทียบความดีใจ

34.สำนวนจีน

心狠手辣

xīn hěn shǒu là

ใจ ดุร้าย มือ เหน็ด

ความหมาย

จิตใจเหี้ยมโหด น้ำมืออำมหิต

ตัวอย่าง

那些小人是心狠手辣，他們說得出做得到，你接近他們時要特別小心。

Nèixiē xiǎorén shì xīn hěn shǒu là , tāmen shuō de chū zuò de dào , nǐ jiējìn tāmen shí yào tèbié xiǎoxīn .

อันธพาลพวกนั้นจิตใจเหี้ยมโหดอำมหิต พวกเขาพูดอะไรก็ได้ ทำอะไรก็ได้ทั้งนั้น เธอเข้าใกล้พวกเขาต้องระวังไว้บ้าง

สำนวนไทย

ใจบาปหยาบช้า

ความหมาย

ใจคออำมหิตโหดร้าย

ตัวอย่าง

พวกใจโจรใจบาปหยาบช้ามาก ฆ่าได้แม้แต่เด็กทารกเล็ก ๆ

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวยวะ-ใจที่หมายถึงความนึกคิดปรากฏในสำนวน และมีคำว่ามือซึ่งในที่นี้เป็นคำเปรียบเทียบการกระทำ ความหมายรวมของสำนวนจีน คือมีจิตใจ (ความคิด) ชั่วร้าย และยังมีน้ำมือ(การกระทำ)อำมหิตอีกด้วย แต่ในสำนวนไทยมีคำบอกอวยวะ-ใจที่หมายถึง ความคิด นิสัยใจคอเหมือนกัน ปรากฏในสำนวนเพียงคำเดียว

35.สำนวนจีน

口甜心辣

kǒu tián xīn là

ปาก หวานใจ เหน็ด

ความหมาย

พูดจาดีแต่จิตใจโหดร้าย

ตัวอย่าง

她是個口甜心辣的女人，最好你可別太信任她。

Tā shì gè kǒu tián xīn là de nǚrén , zuìhǎo nǐ kěbié tài xìnren tā .

เขาเป็นผู้หญิงที่พูดจาดี แต่จิตใจโหดร้าย ทางที่ดี เธออย่าได้ เชื่อถือเขานัก

สำนวนไทย

ปากปราศรัยใจเชือดคอ

ความหมาย	พูดดีแต่ใจคิดร้าย
ตัวอย่าง	มาลีหน้าตาดีซื่อๆ แต่เขาเป็นคนปากปราศรัยใจเชือดคอ หากเธอไม่ระวังตัวอาจจะถูกเขาทำร้ายได้
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะตรงกันสองประเภทคือ ปากและใจเหมือนกัน ปากคือสิ่งที่ใช้ในการพูดเจรจา ใจในที่นี้ หมายถึง ความคิด ความหมายรวมทั้งสองสำนวนคล้ายคลึงกัน คือ มีวาจาไพเราะอ่อนหวาน แต่มีความคิดมุ่งร้ายอยู่ภายใน

36.สำนวนจีน	狼心狗肺 láng xīn gǒu fèi หมาจิ้งจอก ใจ สุนัข ปอด ใจหมาจิ้งจอก ปอดสุนัข
ความหมาย	ใจคอดุร้ายเหี้ยมโหด
ตัวอย่าง	你別倒誤把這個狼心狗肺的東西當作好人。 (向光忠, 1998 : 477) Nǐ bié dǎowù bǎ zhègè láng xīn gǒu fèi de dōngxi dāng zuò hǎorén . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 477) เธออย่าเข้าใจผิด ถือเอาเจ้าคนใจคอเหี้ยมโหดแบบนี้มาเป็น คนดี
สำนวนไทย	ใจยักษ์ใจมาร
ความหมาย	มีใจดุร้าย มีใจอำมหิต
ตัวอย่าง	แม่เลี้ยงใจยักษ์ใจมารแบบนี้ เฝียนตีลูกเลี้ยงราวกับเขาไม่ใช่ คน สมควรที่จะถูกชาวบ้านรุมประชาทัณฑ์
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจ และคำบอกอวัยวะ – ปอด ที่ หมายถึง นิสัยใจคอปรากฏอยู่ในสำนวน สำนวนจีนนำหมา จิ้งจอกและสุนัข ซึ่งจีน ถือเป็นตัวแทนความเลวร้ายมาเป็นคำ เปรียบเทียบกับความโหดร้ายในจิตใจคน ขณะที่สำนวนไทยมี คำบอกอวัยวะ-ใจเพียงอย่างเดียว และไทยเห็นยักษ์มารเป็น ตัวแทนสิ่งชั่วร้าย จึงนำมาเป็นคำเปรียบเทียบแทน

- 37.สำนวนจีน 漠不關心
 mò bù guān xīn
 เฉยเมย ไม่สนใจ
- ความหมาย เพิกเฉยไม่ใส่ใจ
- ตัวอย่าง 現在有些人對國家大事表現地漠不關心，這種態度是不可取的。
 Xiànzài yǒu xiē rén duì guójiā dàshì biǎoxiàn de mò bù guān xīn , zhèzhǒng tàidù shì bùkě qǔ de .
 ปัจจุบัน การแสดงออกของบุคคลบางส่วน ดูเพิกเฉย ไม่ใส่ใจ กับเหตุการณ์สำคัญของประเทศชาติเลยพฤติกรรมชนิดนี้ไม่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง
- สำนวนไทย ใจไม่ใส่ระกำ
- ความหมาย เพิกเฉยดูดาย ไม่มีเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ใคร
- ตัวอย่าง เขาคงใจไม่ใส่ระกำกับเด็กน้อยตาต้า ๆ ที่นั่งร้องไห้มาตั้งครั้งก่อนวัน อย่างน้อยคงจะใจอ่อนลงบ้าง
- ข้อพิจารณา สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏในสำนวนที่หมายถึงความคิด 不關心 bù guān xīn ในที่นี้หมายถึงการไม่สนใจ ไม่ใยดีต่อ ความนึกคิด สำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ใจ และมีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนแต่ ใจ ในสำนวนไทยกลับหมายถึง ความรู้สึก
- 38.สำนวนจีน 心心相照
 xīn xīn xiāng zhào
 ใจ ใจ ต่าง สอง
- ความหมาย ต่างฝ่ายต่างเข้าใจรู้ซึ่งถึงกัน
- ตัวอย่าง 他們倆能够心心相照，他們會竭盡全力地互相支持。
 Tāmen liǎng nénggòu xīn xīn xiāng zhào , tāmen huì jié jìn quán lì de hùxiāng zhīchí .
 เขาทั้งสองสามารถเข้าใจรู้ซึ่งถึงกัน พวกเขาจะยอมจะต้องพยายามอย่างเต็มที่กำลังความสามารถที่จะสนับสนุนซึ่งกันและกัน

สำนวนไทย	นั่งในหัวใจ
ความหมาย	รู้จัก ทำถูกต้องตามที่ผู้อื่นคิดไว้
ตัวอย่าง	เขาสองคนราวกับนั่งอยู่ในหัวใจเดียวกัน เวลาเผชิญวิกฤติ อย่างนี้ แค่มองหน้ากันพวกเขาก็รู้เองว่าจะทำอย่างไรต่อไป
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวยวะ-ใจตรงกัน สำนวน จีนใช้ xīn xīn - ใจ ใจ เป็นการซ้ำคำ ให้เกิดความสละสลวย ทางภาษา และ หมายถึง ความคิดเหมือนกัน
39.สำนวนจีน	心心相印 xīn xīn xiāng yìn ใจ ใจ ต่าง ประทับ
ความหมาย	เดิมหมายถึงการถ่ายทอดธรรมะจากดวงจิตสูดวงจิต แต่ปัจจุบัน ใช้ในความหมายว่า ต้องใจซึ่งกันและกัน
ตัวอย่าง	他俩心心相印，是一對令人羡慕的情侶。(向 光忠，1998：71) Tā liǎng xīn xīn xiāng yìn , shì yīduì lìng rén xiànmù de qínglǚ . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 71) เขาทั้งสองต้องใจซึ่งกันและกัน ช่างเป็นคู่รักที่น่าอิจฉาคู่หนึ่ง
สำนวนไทย	ใจเดียวกัน
ความหมาย	มีความรู้สึกนึกคิดตรงกัน
ตัวอย่าง	สมชายและสมศรีต่างมีใจเดียวกันมานาน เพื่อน ๆต่างดีใจที่ทั้ง คู่จะแต่งงานกันในเร็ววันนี้
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวยวะ-ใจที่หมายถึง สิ่ง มีหน้าที่รู้ นึกและคิดตรงกันในสำนวน สำนวนจีนใช้ xīn xīn ใจใจ คู่กันในสำนวนนั้น เป็นการซ้ำคำเพื่อความไพเราะทาง ภาษา
40.สำนวนจีน	心口如一 xīn kǒu rú yī ใจ ปาก เหมือน หนึ่ง
ความหมาย	คำพูดกับความคิดตรงกัน หมายถึงมีความจริงใจต่อคนอื่น

ตัวอย่าง	我同他相處了幾年，深知他為人誠實，是個心口如一的人。
	Wǒ tóng tā xiāngchǔ le jǐnián , shēn zhī tā wéi rén chéngshí , shì gè xīn kǒu rú yī de rén .
	ฉันคบหากับเขามาหลายปี รู้ดีว่าเขามีความจริงใจกับคนอื่น เป็นคนที่ปากกับใจตรงกันคนหนึ่ง
สำนวนไทย	ปากกับใจตรงกัน
ความหมาย	มีความจริงใจต่อผู้อื่น
ตัวอย่าง	เธอไม่ต้องหวาดระแวงว่าจะเชื่อถือเขาไม่ได้ เพราะใคร ๆ ก็รู้ว่าเขาเป็นคนปากกับใจตรงกัน
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ปากกับใจตรงกันทั้งสองคำในสำนวน โดยปากคือสิ่งที่ใช้ในการพูดเจรจา ใจคือสิ่งที่มีหน้าที่รู้ นึก และคิด ความหมายรวมของทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยคล้ายกัน คือ มีความจริงใจนั่นเอง
41.สำนวนจีน	心猿意馬 xīn yuán yì mǎ ใจ ชะนี จิต ม้า
ความหมาย	ความคิดฟุ้งซ่าน ควบคุมไม่ได้เหมือนชะนีและม้าที่ไม่ค่อยอยู่นิ่ง ยากต่อการควบคุมดูแล
ตัวอย่าง	他上班的時候一直惦記着股票，心猿意馬的，出了不少差錯。(向光忠，1998:75)
	Tā shàngbān de shíhòu yīzhí diǎnjìzhe gǔpiào , xīn yuán yì mǎ de , chūle bùshǎo chācuò.(Xiàng Guāng zhōng ,1998 : 75)
	เวลาทำงานเขามัวแต่ครุ่นคิดถึงหุ้น ความคิดฟุ้งซ่าน ทำให้เกิดความผิดพลาดขึ้นไม่น้อย
สำนวนไทย	ใจคอกวากแวก
ความหมาย	อาการที่จิตใจส่ายไปมาไม่สงบนิ่ง
ตัวอย่าง	ตั้งแต่เข้าสมปองคอยแต่เสียวหน้าแลหลังอยู่ตลอดเวลา ไม่รู้อะไรเป็นสาเหตุทำให้เขาใจคอกวากแวกอย่างนี้

ข้อพิจารณา สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึง สิ่งที่มีหน้าที่รู้ นึก และคิด สำนวนจีนอาศัยอาการชุกชนไม่อยู่นิ่งของขณะนี้ และความยากในการควบคุมม้าที่พยศเป็นการเปรียบเทียบกับจิตใจหรือความคิดของคนที่ฟุ้งซ่านควบคุมไม่ได้ แต่สำนวนไทยไม่ได้ใช้สิ่งใดในการเปรียบเทียบเลย

42.สำนวนจีน

提心吊膽

tí xīn diào dǎn

ห้อย ใจ แขนง ดี

ความหมาย

หวาดหวั่นพรันพรึง มีความวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่าง

小偷生怕警察來捕捉，整天感到提心吊膽。

Xiǎotōu shēngpà jǐngchá lái bǔzhuō , zhěngtiān gǎn dào tí xīn diào dǎn .

ขโมยกลัวว่าตำรวจจะจับ จึงรู้สึกหวาดหวั่นพรันพรึงอยู่ตลอดเวลาทั้งวัน

สำนวนไทย

หายใจไม่ทั่วท้อง

ความหมาย

หวาดหวั่นวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่าง

ทุกครั้งที่แอบหนีโรงเรียนไปเที่ยว เขาจะรู้สึกหายใจไม่ทั่วท้อง

เกรงว่าพ่อแม่จะรู้

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจ และอวัยวะ-ดีปรากฏอยู่ในสำนวน ความหมายของใจและดีในที่นี้คือ หัวใจและดีซึ่งเป็นอวัยวะภายในของร่างกายมนุษย์นั่นเอง สำนวนจีนเปรียบเทียบกับอาการที่หวาดหวั่นพรันพรึง กับภาพของการเอาหัวใจและดีห้อยแขวนไว้ ทั้งนี้ เพราะ ดี หรือ 膽 dǎn ในภาษาจีนนั้น คือ 膽子 dǎnzi ซึ่งหมายถึง ความกล้าหาญนั่นเอง สำนวนไทยมีคำว่า ใจ แต่เป็นคำประสมที่เกิดจากหาย+ใจ เป็น หายใจ ซึ่งเป็นอาการสูดเอาอากาศเข้าไปในร่างกาย เพื่อให้หัวใจสูบฉีดโลหิตหมุนเวียน และใช้ลักษณะอาการหายใจติดขัด คือการหายใจไม่เต็มที่เป็นการเปรียบเทียบอาการหวาดหวั่นพรันพรึง

43.สำนวนจีน	痛心疾首
	tòng xīn jí shǒu
	เจ็บ ใจ ปวด ศีรษะ
ความหมาย	เจ็บที่ใจและปวดที่ศีรษะหมายถึงเศร้าโศกเสียใจอย่างมาก
ตัวอย่าง	看到兒子郎當入獄，她痛心疾首，後悔自己沒有把他教育好。(向光忠，1998：523)
	Kàndào érzi lángdāng rù yù , tā tòng xīn jí shǒu , hòuhuǐ zìjǐ méiyǒu bǎ tā jiàoyù hǎo . (Xiàng Guāng zhōng , 1998 : 523)
	เห็นลูกชายถูกตีตรวนเข้าคุก เธอเศร้าโศกเสียใจมาก เสียใจที่ตัวเองไม่ได้อบรมสั่งสอนเขาให้ดี
สำนวนไทย	เจ็บช้ำน้ำใจ
ความหมาย	เจ็บใจ สะเทือนใจ
ตัวอย่าง	เขารู้สึกเจ็บช้ำน้ำใจอย่างมากที่เธอสลัดรักเขาอย่างไม่เหลือเยื่อใย
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจและอวัยวะ-หัวปรากฏในสำนวนซึ่งทั้งใจและหัว (ศีรษะ)นั้นมีความหมายตรงตัว แต่ในสำนวนไทยแม้จะปรากฏคำว่า ใจ อยู่ในสำนวน แต่เป็นคำประสมคือน้ำใจ ซึ่งหมายถึงความรู้สึก
44.สำนวนจีน	降心相從
	jiàng xīn xiāng cóng
	ลด ใจ ร่วม ตาม
ความหมาย	ยินยอมละทิฐิและความรู้สึกอคติส่วนตัวแล้วเชื่อฟังปฏิบัติตามคนอื่น
ตัวอย่าง	我向他解釋了半天，他終於降心相從，接受我們的意見。
	Wǒ xiàng tā jiěshìle bàntiān , tā zhōngyǔ jiàng xīn xiāng cóng , jiěshòu wǒmen de yìjiàn .
	หลังจากฉันอธิบายให้เขาฟังอยู่ครึ่งก่อนวัน ในที่สุดเขาก็ยินยอมปลงใจยอมรับความเห็นของพวกเรา

สำนวนไทย	ตกลงปลงใจ
ความหมาย	ยินยอมพร้อมใจ
ตัวอย่าง	ในที่สุด เขาก็ตกลงปลงใจที่จะเข้าร่วมกับพวกเราในการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิอันชอบธรรมของพวกเขา
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนปรากฏคำบอกอวัยวะ-ใจอยู่ในสำนวนโดยใจนั้นหมายถึง ความคิด ในที่นี้ เป็นความคิดที่มีอคติ และทิวี่ความหมายรวมของสำนวนนี้คือ การยอมละทิวี่ และยินยอมคล้อยตาม ในสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ใจ และมีความหมายถึง ความนึกคิดปรากฏอยู่ในสำนวนด้วยเช่นกัน

4.2. สำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ -ใจ ซึ่งมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทยที่ใช้คำบอกอวัยวะอื่น เช่น อก ตา หู ปาก ดี ฯลฯ มีอยู่ทั้งสิ้น 26 สำนวน ดังนี้

1. สำนวนจีน	苦口婆心 kǔ kǒu pó xīn ขม ปาก ยาย ใจ ปากขม ใจยาย
ความหมาย	แนะนำสั่งสอนด้วยความหวังดีโดยไม่มีอาการเบื่อหน่าย
ตัวอย่าง	在媽媽苦口婆心的規勸下，他逐漸打消了棄學的念頭。(向光忠，1998：329) Zài māma kǔ kǒu pó xīn de guīquàn xià , tā zhújiàn dǎxiāo le qìxué de niàntóu . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 329) ภายใต้การแนะนำด้วยความหวังดีของมารดา เขาค่อย ๆ ล้มเลิกความคิดที่จะเลิกเรียน
สำนวนไทย	ปากเปียกปากแฉะ / ปากเป็นชกยนต์
ความหมาย	ว่ากล่าวสั่งสอนไม่รู้จักหยุดหย่อน
ตัวอย่าง	คุณแม่ปากเปียกปากแฉะว่ากล่าวเราตั้งแต่เล็กจนโต ทั้งนี้เพื่อต้องการให้เราเป็นคนดีมีอนาคตนั่นเอง
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏอยู่และมีคำขยายคือ 婆 pó เป็น 婆心 pó xīn ซึ่งแปลว่า ใจคนแก่ อันหมายถึงจิตใจ

ของผู้ใหญ่ที่มีความหวังดีต่อเด็ก ๆ และการมีคำบอกอวัยวะ-ปาก ที่เป็นสิ่งที่ใช้ในการพูดการเจรจาพร้อมกับคำขยาย 苦 kǔ เป็น 苦 口 kǔ kǒu นั้น เป็นการเปรียบเทียบลักษณะการว่ากล่าวสั่งสอน อย่างไม่หยุดหย่อน แต่ในสำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึง กับสำนวนจีนนั้นไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจอยู่ในสำนวนเลย มีเพียง คำบอกอวัยวะ-ปาก ที่เป็นสิ่งที่ใช้สำหรับพูดเจรจาปรากฏอยู่ใน สำนวนเท่านั้น คือปากเปียกปากแฉะ หรือปากเป็นชักยนต์ ดังกล่าวข้างต้น

2. สำนวนจีน

鉤心鬥角

gōu xīn dòu jiǎo

(ใช้ตะขอ) เกี้ยว ใจ สู้กัน เขา

ความหมาย

วางแผนที่จะโค่นล้มกัน

ตัวอย่าง

這些政客每天過着爾虞我詐，鉤心鬥角的生活，難道他們能感到幸福嗎？(向光忠，1998：420)

Zhèxiē zhèngkè měitiān guòzhe ěr yú wǒ zhà , gōu xīn dòu jiǎo de shēnghuó , nándào tāmen néng gǎndào xìngfú mā ? (Xiàng Guāngzhōng , 1998 :420)

นักการเมืองพวกนี้ วันวันเอาแต่หลอกกันไปหลอกกันมา วางแผนจะโค่นล้มกันอยู่เรื่อย พวกเขาจะมีความสุขกันหรือไม่

สำนวนไทย

ปิดแข่งปิดขา

ความหมาย

ทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้อีกฝ่ายหลุดพ้นตำแหน่งหน้าที่

ตัวอย่าง

พวกนักการเมืองต่างก็คอยปิดแข่งปิดขากันเพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่เท่านั้น ไม่มีใครนึกถึงความทุกข์ของประชาชนกันเลย

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจอยู่ในสำนวน ซึ่ง ใจ คือสิ่งที่มีหน้าที่นึก และคิด ความหมายรวมของสำนวนจีนนี้ คือการคิดวางแผนเพื่อโค่นล้มกัน ขณะที่สำนวนไทยไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจ ปรากฏในสำนวนเลย แต่กลับอาศัยภาพพจน์ของคนที่กำลังยืนอยู่ หากถูกคนที่มุ่งร้ายปิดเอาหน้าแข่ง หรือปิดขาจะทำให้เสียหลักการทรงตัวจนล้มลงได้ เป็นการเปรียบเทียบการหลุด

จากตำแหน่งมาเป็นถ้อยคำสำนวนที่ว่า **ปิดแข่งปิดขาค**

3. สำนวนจีน	目挑心招 mù tiāo xīn zhāo ตา ยั่วชวน ใจ กวักเรียก
ความหมาย	ใช้สายตามองเป็นการแสดงความในใจ ส่วนมากฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายใช้กริยาอาการแสดงออกถึงความในใจต่อฝ่ายชาย เล่นหูเล่นตา
ตัวอย่าง	那個女人目挑心招，不擇老少，真是不要臉。 Nèigè nǚrén mù tiāo xīn zhāo , bùzé laǒshào , zhēn shì bù yàoliǎn . ผู้หญิงคนนั้นเล่นหูเล่นตาโดยไม่เลือกหนุ่มหรือแก่ ช่างหน้าไม่อายจริง ๆ
สำนวนไทย	เล่นตา
ความหมาย	ใช้สายตามองเป็นการแสดงความในใจ ส่วนมากใช้ในระหว่างชายกับหญิงเกี่ยวกับความรัก
ตัวอย่าง	การที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายเล่นตากับฝ่ายชายก่อนอย่างไม่รักษานวลสงวนตัวนั้น จะทำให้คนทั่วไปดูถูกได้
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีการใช้คำบอกอวัยวะ-ใจและมีความหมายถึงความรู้สึก นอกจากนั้นยังมีคำบอกอวัยวะ-ตาที่เป็นอวัยวะช่วยการมองเห็นเป็นสิ่งแสดงความรู้สึกขึ้นชอบ สำนวนจีนนี้จึงมีคำบอกอวัยวะทั้งใจและตาปรากฏในสำนวน แต่ในสำนวนไทยเล่นตา ไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏในสำนวนเลย มีเพียงอวัยวะ-ตาที่เป็นสิ่งแสดงความรู้สึกภายในจิตใจเท่านั้น
4. สำนวนจีน	心驚肉跳 xīn jīng ròu tiào ใจ ตระหนก เนื้อ เต็น
ความหมาย	หวาดกลัวและวิตกเป็นอย่างมาก เปรียบเหมือนใจก็หวั่น เนื้อก็เต็น
ตัวอย่าง	麗莎聽着波濤的轟鳴和狂風的怒吼，感到心

驚肉跳。(向光忠, 1998:75)

Lìshā tīngzhe bōtāo de hōngmíng hé kuāng fēng de nùhǒu , gǎndào xīn jīng ròu tiào . (Xiàng Guāng zhōng , 1998 :75)

ลิซ่าฟังเสียงครืน ๆ ของคลื่นกับเสียงดังกึกก้องของพายุแล้ว รู้สึกใจหวนเนื้อเต้นอย่างยิ่ง

สำนวนไทย

อกเต้นเป็นตีปลา

ความหมาย

อกใจสั่นหวาดกลัวเป็นอย่างยิ่ง เปรียบเหมือนปลาถูกตี ตัวจะสั่น ติ้นเร่าๆ

ตัวอย่าง

ทันใดนั้นเขาได้ยินเสียงปี่ดังขึ้น เขากลับจนอกเต้นเป็นตีปลา เพราะคิดว่าโจรมาปล้นบ้าน

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจ ซึ่งหมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก ความหมายของสำนวนจีนแสดงถึง อาการตื่นตกใจจนกล้ามเนื้อทุกส่วนของร่างกายเกิดกระตุก ซึ่งหมายถึงเกิดความวิตก ตระหนกอย่างมาก ขณะที่สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนนั้น ไม่ปรากฏคำบอกอวัยวะ-ใจ เลย แต่ใช้สำนวนที่ว่าอกเต้นเป็นตีปลาซึ่งเป็นอาการของปลาที่ถูกทุบตี และพยายามตี้นั้นเป็นการเปรียบเทียบอาการหวาดกลัว หรือตื่นตระหนกอย่างมากแทน

5. สำนวนจีน

口不應心

kǒu bù yīng xīn

ปาก ไม่ สมอง ใจ

ความหมาย

พูดกับคิดไม่ตรงกัน หรือ ปากไม่ตรงกับใจ

ตัวอย่าง

他向來口不應心，說的和做的極不一樣。

(向光忠, 1998:56)

Tā xiàng lái kǒu bù yīng xīn , shuōde hé zuòde jí bù yíyàng . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 :56)

เขาเป็นคนปากกับใจไม่ตรงกันมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว คำพูดกับการกระทำไม่เหมือนกันเลย

สำนวนไทย

ปากว่าตาขยิบ

ความหมาย	พูดอย่างหนึ่งแต่ทำอีกอย่างหนึ่ง
ตัวอย่าง	เขาเป็นคนปากว่าตาขยิบ ปากบอกไม่ให้ทำ แต่พอลูกน้องทำ กลับไม่ห้ามปราม
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ปากและใจปรากฏในสำนวน ซึ่ง ใจ ในสำนวนนั้น หมายถึงความนึกคิด ส่วนปากนั้นมีความหมาย ตรงตัวคือ สิ่งที่มีไว้ใช้ในการพูดจา ความหมายรวมของสำนวน จีนนี้ คือ สิ่งที่พูดออกมาไม่ได้เป็นอย่างที่ใจคิด ซึ่งความหมาย คล้ายคลึงกับสำนวนไทย ปากว่าตาขยิบ แต่สำนวนไทยไม่มี คำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏในสำนวนเลย กลับมีคำบอกอวัยวะ- ปากและคำบอกอวัยวะ-ตาอยู่ในสำนวนเท่านั้น และเป็นการ แสดงภาพพจน์ที่ว่า ขณะกำลังพูดสิ่งใดอยู่ กลับมีการขยิบตา บอกใบ้แก่อีกผู้หนึ่ง เพื่อสื่อความหมายว่าความจริงไม่ได้เป็น อย่างที่พูด

6. สำนวนจีน

促膝谈心

cù xī tán xīn

ใกล้ เข้า คุย ใจ

เข้าต่อเข้า พูดความในใจ

ความหมาย

บอกเล่าความในใจกันอย่างสนิทสนม จับเข้าคุยกัน

ตัวอย่าง

我們一次又一次地促膝谈心，終於使雙方更爲了解了。(向光忠，1998：424)

Wǒmén yīcì yòu yīcì de cù xī tán xīn , zhōngyǔ shǐ shuāngfāng gèng wéi liáojiě le .(Xiàng Guāngzhōng , 1998 :424)

พวกเราจับเข้าคุยกันครั้งแล้วครั้งเล่า ในที่สุด ก็เพื่อทำให้ทั้งสอง ฝ่ายเข้าใจกันมากขึ้น

สำนวนไทย

จับหัวเข้าพูด / จับเข้าคุยกัน

ความหมาย

พูดได้อย่างเป็นกันเอง

ตัวอย่าง

พวกเขาทั้งสองฝ่ายไม่จับหัวเข้าพูดกันเสียที แล้วเมื่อไหร่จะ เข้าใจกันได้

ข้อพิจารณา

คำบอกอวัยวะ-ใจที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีนนั้น หมายถึง ความ

นึกคิดหรือความในใจต่าง ๆ อากาการของหัวเข่าที่อยู่ใกล้ชิดกัน นั้น เปรียบได้กับความใกล้ชิดสนิทสนม ความหมายรวมของสำนวนจีนนั้น คือ การพูดความในใจที่ถูกปิดบังออกมาให้รับรู้ อย่างจริงใจ สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนนี้กลับไม่ปรากฏคำบอกอวัยวะ-ใจอยู่ในสำนวนเลย แต่ใช้เพียงแค่อากาการที่จับต้องหัวเข่าของอีกฝ่ายหนึ่งเช่นเดียวกับสำนวนจีน เป็นการเปรียบเทียบถึงความสนิทสนมเป็นกันเองในนัยที่ว่า เมื่อมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก ย่อมจะมีความจริงใจต่อกัน

7. สำนวนจีน

膽戰心驚

dǎn zhàn xīn jīng

ดี สั่น ใจ หวาดกลัว

ความหมาย

หวาดกลัวอย่างยิ่ง

ตัวอย่าง

他被主任叫去問話的時候，總是膽戰心驚的，生怕自己有什麼地方作得不好，受到主任的斥責。(向光忠，1998:429)

Tā bèi zhǔrèn jiào qù wèn huà de shíhòu , zǒngshì dǎn zhàn xīn jīng de , shēngpà zìjǐ yǒu shěnmé dìfāng zuòde bùhǎo , shòudào zhǔrèn de chì zé' . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 :429)

เวลาที่เขาถูกหัวหน้าเรียกไปถาม เขามักจะรู้สึกหวาดกลัวอย่างยิ่ง กลัวว่าตัวเองทำอะไรไม่ดี จะถูกหัวหน้าตำหนิ

สำนวนไทย

อกสั่นขวัญแขวน

ความหมาย

หวาดกลัวมาก

ตัวอย่าง

เขาชอบทำอะไรโอดโณน ทำให้ผู้คนอกสั่นขวัญแขวนไปหมด คำบอกอวัยวะ-ใจที่มีอยู่ในสำนวนจีนนั้นหมายถึง สิ่งที่มีหน้าที่รู้ รู้สึก นึก และคิด คำบอกอวัยวะ-ดีที่มีอยู่ในสำนวนนั้น

ข้อพิจารณา

หมายถึง 膽量 dǎnliàng ความกล้าหาญนั่นเอง ความหมายรวมของสำนวนจีนหมายถึงอาการตื่นตกใจอย่างยิ่ง สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนนี้ ไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏอยู่ แต่ใช้คำบอกอวัยวะ-อกซึ่งเป็นสิ่งที่ไทยถือว่าเป็นสิ่ง

ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน และการที่เวลาเราตื่นตกใจ หัวใจของคนเราจะมีจังหวะการเต้นที่เร็วและแรงเพื่อทำการสูบฉีดโลหิตเพิ่มขึ้น ทำให้แลเห็นว่า ออก ที่อยู่ภายนอก แต่อยู่ในตำแหน่งตรงกันเกิดการสั่นกระเพื่อมตามจังหวะการเต้นของหัวใจไปด้วย และยังมีคำว่า ขวัญ ซึ่งคนไทยเชื่อกันว่าเป็นสิ่งที่มีอยู่กับตัวมาตั้งแต่เกิด เมื่อ ขวัญ อยู่กับตัวเราจะเป็นสุข แต่ถ้า ขวัญ ไม่อยู่กับตัวไปค้างแขวนอยู่ที่อื่น เราก็จะตกใจง่าย

8. สำนวนจีน

推心置腹

tuī xīn zhì fù

ดันใจ วาง ท้อง

ความหมาย

ดันเอาใจตัวเองออกมาแล้ววางไว้ในช่องท้องคนอื่น หมายถึง การปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ

ตัวอย่าง

經過這一番推心置腹的交談，他們之間的誤會完全消除了。(向光忠，1998：498)

Jīngguò zhè yí fān tuī xīn zhì fù de jiāotán , tāmen zhījiān de wùhuì wánquán xiāochú le . (Xiàng Guāng zhōng , 1998 :498)

หลังจากผ่านการคุยกันอย่างเปิดอกแล้ว ความเข้าใจผิดที่มีอยู่ระหว่างพวกเขาเป็นอันหมดสิ้นกัน

สำนวนไทย

เปิดอก

ความหมาย

บอกความในใจอย่างไม่ปิดบัง

ตัวอย่าง

หลังจากเปิดอกคุยกันแล้ว พวกเขาก็เข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึงหัวใจซึ่งเป็นอวัยวะที่สูบฉีดโลหิตปรากฏในสำนวน ความหมายรวมของสำนวนจีนดังกล่าวนี้ หมายถึง การเอาหัวใจซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญไปฝากไว้ในช่องท้องของผู้อื่น เป็นการแสดงความจริงใจของตนเองที่มีต่อผู้อื่นอย่างมาก แต่ในสำนวนไทยนั้นสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกันจะไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏในสำนวนเลย แต่กลับใช้หน้าอกซึ่งโดยทั่วไปเป็นของสงวนที่มักจะปกปิดไว้ ไม่

อนุญาตให้ผู้ใดเห็นได้ง่าย ๆ โดยเฉพาะของผู้หญิงเป็นการ
เปรียบเทียบแทน คือการยินยอมเปิดเผยสิ่งที่เป็นของสงวนของ
ตนเองถือเป็นการแสดงความจริงใจนั่นเอง

9. สำนวนจีน	<p>憂心如焚</p> <p>yōu xīn rú fén</p> <p>ทุกข์ ใจ เหมือน ไฟไหม้</p>
ความหมาย	ในใจมีความทุกข์อย่างมากเหมือนมีไฟเผาอยู่ข้างใน
ตัวอย่าง	<p>她聽說丈夫在戰場受了傷，不禁憂心如焚。</p> <p>(向光忠，1998 : 257)</p> <p>Tā tīngshuō zhàngfu zài zhànchǎng shòule shāng, bù jīn yōu xīn rú fén . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 :257)</p> <p>เธอได้ยินว่าสามีได้รับบาดเจ็บที่สนามรบ ในใจรู้สึกเป็นทุกข์อย่างมาก</p>
สำนวนไทย	อกไหม้ไส้ขม
ความหมาย	เป็นทุกข์อย่างแสนสาหัส
ตัวอย่าง	เขาต้องอกไหม้ไส้ขมอยู่ทุกวันนี้ก็เพราะการใช้ชีวิตผิดพลาดเมื่อสมัยที่ยังเป็นวัยรุ่น
ข้อพิจารณา	<p>สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏในสำนวน ใจ ในที่นี้หมายถึงสิ่งที่มีหน้าที่รู้ รู้สึก นึกและคิด ซึ่งความหมายของทั้งสำนวนคือ การตกอยู่ในความทุกข์แสนสาหัสเหมือนกับมีไฟเผาเผาอยู่ในใจ ในสำนวนไทยแม้ไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจอยู่ในสำนวน แต่มีการใช้คำบอกอวัยวะ-อก ที่มีความหมายใกล้เคียงกับใจแทน การเปรียบเทียบของสำนวนไทยคล้ายคลึงกับสำนวนจีน คือลักษณะของอกที่ถูกเผาไหม้ และแม้แต่ไส้ (ลำไส้) เองยังไหม้เกรียมจนมีรสขมด้วย</p>
10. สำนวนจีน	<p>有口無心</p> <p>yǒu kǒu wú xīn</p> <p>มี ปาก ไม่มี ใจ</p>
ความหมาย	ปากพูดออกไป แต่ใจไม่ได้คิด หรือเจตนาอย่างนั้น หมายถึงถึง

	พูดจาออกไปโดยไม่ใคร่ครวญให้ดีก่อน เลยไปทำร้ายหรือกล่าวโทษคนอื่นโดยไม่ตั้งใจ
ตัวอย่าง	你不要和他計較，他一向是有口無心，並不是要真的和你過不去。(向光忠，1998:189) Nǐ bùyào hé tā jìjiǎo , tā yī xiàng shì yǒu kǒu wú xīn , bìng bùshì yào zhēnde hé nǐ guòbùqù .(Xiàng Guāngzhōng , 1998:189) เธออย่าไปถือสาอะไรเขาเลย แต่ไหนแต่ไรมาเขาเป็นคนพูดอะไรโดยไม่คิดอยู่แล้ว ไม่ได้จะยกทำกับเธอจริงๆหรอก
สำนวนไทย	ปากพล่อย
ความหมาย	พูดจาว่าคนง่าย ๆ โดยไม่ไตร่ตรอง
ตัวอย่าง	เขาเป็นคนปากพล่อย ชอบพูดจาโดยไม่คิด ทำคนอื่นโกรธโดยไม่รู้ตัว
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจ และคำบอกอวัยวะ-ปากปรากฏอยู่ในสำนวน ปาก คือสิ่งที่ใช้ในการพูดเจรจา ใจในที่นี้ หมายถึงความคิด ความหมายรวมของสำนวนคือการพูดโดยไม่ได้ใคร่ครวญให้รอบคอบก่อน สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกันนั้น ไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจเลย แต่มีคำบอกอวัยวะ-ปากขยายด้วยลักษณะการพูดอย่างไม่คิดไตร่ตรองก่อนมาประกอบกันเป็นสำนวนแทน
11.สำนวนจีน	切齒腐心 qiè chǐ fǔ xīn กัดฟัน ปวดใจ
ความหมาย	เจ็บปวดเคียดแค้นใจอย่างยิ่ง
ตัวอย่าง	他狼心狗肺，罪惡滔天，真是令人切齒腐心。 Tā láng xīn gǒu fèi , zuì wù tāotiān , zhēnshì lìng rén qiè chǐ fǔ xīn . เขาใจยักษ์ใจมาร มีบาปมหันต์ ทำให้ผู้คนเจ็บปวดเคียดแค้นอย่างมาก
สำนวนไทย	เข็ดเขี้ยวเคี้ยวฟัน

ความหมาย	เป็นโกรธเป็นแค้นยิ่งนัก
ตัวอย่าง	อาการเซ็ดเซี้ยวเคี้ยวฟันที่เขาแสดงออกมา ทำให้เพื่อนฝูงที่ใกล้ชิดพากันถอยห่างออกมา
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก ปรากฏอยู่ในสำนวน สำนวนจีนใช้อาการกัดฟันอย่างปวดใจ เป็นการเปรียบเทียบถึงอารมณ์ความรู้สึกที่เคียดแค้นใจอย่างยิ่ง ขณะที่สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนนั้นใช้อาการกัดฟันกรอดเป็นการเปรียบเทียบด้วยเช่นกัน เพียงแต่ของไทยไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏในสำนวนด้วยเท่านั้น
12.สำนวนจีน	粗心大意 cū xīn dà yì
ความหมาย	หยาบ ใจ ประมาท
ตัวอย่าง	ทำหรือคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมั่งง่าย ขาดความรอบคอบ ประมาท เลินเล่อ
ความหมาย	ทำหรือคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมั่งง่าย ขาดความรอบคอบ ประมาท เลินเล่อ
ตัวอย่าง	美美考試的時候總是粗心大意，所以從來也沒拿到過滿分。(向光忠，1998：486) Měiměi kǎoshì de shíhòu zǒng shì cū xīn dà yì, suǒ yǐ cónglái yě méi ná dào guò mǎn fēn. (Xiàng Guāng zhōng, 1998 :486) เวลาสอบ เหมยเหมยมักจะประมาทเลินเล่อ ดั่งนั้นเลยไม่เคยได้คะแนนเต็ม
สำนวนไทย	มือห่างตีนห่าง
ความหมาย	เลินเล่อ สะเพร่า ไม่ระมัดระวัง
ตัวอย่าง	ถ้าคิดจะทำงานใหญ่ แล้วยัง มือห่างตีนห่าง อย่างนี้ งานการคงจะพลาดพลั้งเสียหายแน่ๆ
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึง ความคิดปรากฏในสำนวน 粗心 cū xīn ในที่นี้ หมายถึง ความคิดที่มั่งง่าย ความหมายรวมของสำนวนจีนนี้ คือ สะเพร่า ทำการต่างๆขาดความระมัดระวัง สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนนี้ไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจเลย สำนวนไทย มือห่างตีน

ห่างกลับสื่อด้วยการอาศัยมือและตีน (เท้า) ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำหน้าที่ช่วยในการกระทำ การต่าง ๆ ของมนุษย์เรานั้นสื่อความหมายว่า หากอวัยวะสองอย่างนี้อยู่ห่างกัน ย่อมทำให้ขาดความสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งหมายถึง ความสะเพร่า ขาดความละเอียดรอบคอบนั่นเอง

13. สำนวนจีน

佛口蛇心

fó kǒu shé xīn

พระ ปาก งู ใจ

ปากพระ ใจงู

ความหมาย

พูดจาไพเราะน่าฟัง แต่จิตใจร้ายกาจ

ตัวอย่าง

我面貌雖醜，心地却是善良，不像你佛口蛇心。

Wǒ miàn mào suī chǒu , xīn dì què shì shàn liáng , bù xiàng nǐ fó kǒu shé xīn .

แม้หน้าตาฉันจะขี้ริ้วขี้เหร่ แต่จิตใจดีมีเมตตา ไม่ปากพระใจงูเหมือนเธอ

สำนวนไทย

มือถือสากปากถือศีล

ความหมาย

คนที่มักแสดงตัวว่ามีศีลธรรมแต่ประพฤติชั่ว

ตัวอย่าง

เขาเป็นคนมือถือสากปากถือศีล แม้จะพร่ำบอกกล่าวแก่คนอื่นว่าจะต้องประพฤติตัวเป็นคนดี แต่ตัวเองกลับทำในสิ่งที่ตรงข้ามกับที่สั่งสอนคนอื่น

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึง ความคิดปรากฏอยู่ในสำนวน เมื่อมีคำมาขยายเป็น 佛口 shé xīn ใจงู ซึ่งอาศัยภาพพจน์ของงู ซึ่งเป็นสัตว์มีพิษร้าย เปรียบเทียบเป็นความคิดที่เลวร้าย และยังมีคำบอกอวัยวะ-ปากที่มีความหมายชัดเจนตรงตัว พร้อมคำขยายเป็น 佛口 fó kǒu ปากพระซึ่งเป็นผู้ถือศีล เพื่อเปรียบเทียบถึงการพูดจาไพเราะน่าฟัง ความหมายรวมของสำนวนนี้จึงเปรียบเทียบกับคนที่ภายนอกดูเป็นคนดี แต่แท้จริงแล้ว กลับเป็นคนจิตใจร้ายกาจ สำนวนไทยมือถือสากปากถือศีล ที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนนี้กลับไม่มีคำบอก

อวัยวะ-ใจปรากฏในสำนวนเลย แต่กลับใช้มือถือสากที่เป็นสิ่งที่สามารถทำร้ายคนได้ เปรียบเหมือนคนที่มีใจคอยคิดร้าย และใช้ปากถือศีลซึ่งหมายถึง คนดีมีศีลธรรมเปรียบเทียบกับคนที่มี วาจาดีไพละ

14.สำนวนจีน

心術不正

xīn shù bù zhèng

ใจ คิด ไม่ ตรง

ความหมาย

จิตใจแฝงไปด้วยความชั่วร้าย

ตัวอย่าง

這個人心術不正，和他作買賣可要當心啊！

(向光忠，1998：71)

Zhègè rén xīn shù bù zhèng , hé tā zuò mǎimài kě yào dāngxīn a ! (Xiàng Guāngzhōng , 1998 :71)

คนคนนี้จิตใจไม่ซื่อตรง เธอค้าขายกับเขาคงต้องระวังตัวหน่อย

สำนวนไทย

คดในช่องอในกระดุก

ความหมาย

มีสันดานคดโกง

ตัวอย่าง

เธอควรจะคิดหน้าคิดหลังให้ดีเสียก่อนที่จะเป็นหุ้นส่วนลงทุน

ค้าขายกับเขา เพราะฉันได้ข่าวมาว่าเขาเป็นคนคดในช่องอในกระดุก

ข้อพิจารณา

คำบอกอวัยวะ-ใจที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีนนี้หมายถึงความนึกคิด และความหมายของทั้งสำนวนคือ ความคิดที่ชั่วร้ายในจิตใจ แต่สำนวนไทย คดในช่องอในกระดุก ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันนั้น ไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจอยู่ในสำนวน แต่มีชื่อและกระดุกที่เป็นส่วนที่อยู่ภายใต้เนื้อหนังมังสาของเราซึ่งมองไม่เห็นจากภายนอกปรากฏในสำนวนแทน สำนวนไทยเปรียบสันดาน (อุปนิสัยที่มีมาแต่กำเนิด) ที่คดโกง คิดไม่ซื่อเหมือนความคดงอของข้อต่อกระดูกที่อยู่ภายใน

15.สำนวนจีน

心明眼亮

xīn míng yǎn liàng

ใจ สว่าง ตา สว่าง

ความหมาย	มองทะลุปรุโปร่ง ทำให้เข้าใจได้ชัดเจน
ตัวอย่าง	大家心明眼亮，決不會讓這種壞人得逞。(向光忠，1998:73) Dàjiā xīn míng yǎn liàng , jué bùhuì ràng zhèzhǒng huàirén déchéng . (Xiàng Guāngzhōng ,1998 :73) พวกเราหูตาสว่างดีแล้ว รับรองจะไม่ปล่อยให้คนประเภทนี้คิดการชั่วสำเร็จหรอก
สำนวนไทย	หูตาสว่าง
ความหมาย	รู้เหตุการณ์ดีขึ้น
ตัวอย่าง	พวกเราหูตาสว่างขึ้นแล้ว รับรองไม่ถูกคนประเภทนี้หลอกลงได้อีก
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจ และคำบอกอวัยวะ-ตาเพื่อแสดงภาพพจน์ที่ว่าเมื่อดวงตามองเห็นได้อย่างชัดเจนย่อมทำให้เกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งในใจ ในสำนวนไทยกลับไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจในการร่วมสร้างภาพพจน์ว่ามีความเข้าใจชัดเจน แต่ใช้อวัยวะ-หูและตา ซึ่งเป็นองค์ประกอบของประสาทสัมผัสที่ใช้สำหรับการรับรู้ของคนในการสร้างภาพพจน์เท่านั้น
16.สำนวนจีน	心膽俱裂 xīn dǎn jù liè ใจ ดี พร้อมกัน แตกสลาย
ความหมาย	ทั้งหัวใจและดีแตกสลายด้วยกันไป หมายถึง เศร้าเสียใจ หรือหวาดกลัวมาก
ตัวอย่าง	我們的軍隊英勇無比，連戰連勝，令敵人心膽俱裂，望風而逃。(向光忠，1998:74) Wǒmen de jūnduì yīng yǒng wú bǐ , lián zhàn lián shèng , lìng díren xīn dǎn jù liè , wàng féng ér táo . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 :74) กองทัพของเรามีความองอาจกล้าหาญอย่างยิ่ง รบทุกครั้งชนะทุกครั้ง ทำให้ข้าศึกหวาดกลัวมากจนล่าถอยหนีไป
สำนวนไทย	ขวัญหนีดีฝ่อ

ความหมาย	ตกใจ ใจหาย
ตัวอย่าง	ท่าทาง ขวัญหนีดีฝ่อ ของเขา คงเป็นเพราะไปพบเห็นสิ่งที่น่าสะพรึงกลัวในป่าช้ามาแน่ ๆ
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจ และคำบอกอวัยวะ-ดี ซึ่งล้วนเป็นอวัยวะภายในของร่างกายที่สำคัญปรากฏในสำนวน ใจ ในสำนวนหมายความถึง ความคิดใคร่ครวญ ส่วนคำบอกอวัยวะ-ดีนั้นมาจาก 胆子 dǎnzi ซึ่งหมายถึงความกล้าหาญ สำนวนจีนจึงเปรียบเทียบการตระหนกตกใจสุดขีดกับการที่ความคิดใคร่ครวญหรือสติและความกล้าหาญของคนเราถูกทำลายลง แต่สำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ขวัญ ที่ไทยเราถือว่า เวลาตกใจ ขวัญที่ประจำตัวเราจะหนีหายไป สำนวนไทยจึงใช้ขวัญหนีคู่กับดีฝ่อซึ่งแสดงสภาพของดีที่ฝ่อสับในความหมายของความตื่นตกใจ
17.สำนวนจีน	心靈手巧 xīn líng shǒu qiǎo ใจ ปราดเปรี้ยว มือ เขียบแหลม
ความหมาย	มีปฏิภาณเขียบแหลม มีความสามารถ สำนวนนี้ อุปมาถึงหญิงสาวที่มีความสามารถทางเย็บปักถักร้อย
ตัวอย่าง	姑娘心靈手巧,作出的針綫活人人稱贊。 (向光忠,1998 : 73) Gūniáng xīn líng shǒu qiǎo ,zuò chū de zhēnxiàn huó rén rén chēng zàn . (Xiàng Guāngzhōng ,1998 :73) แม่หญิงเป็นคนที่ฝีมือความสามารถ ใคร ๆ ต่างก็ชื่นชมงานเย็บปักถักร้อยที่เธอทำออกมา
สำนวนไทย	ฝีมือลายมือ
ความหมาย	ความสามารถในวิชาความรู้หรือการทำงานที่สวยงาม
ตัวอย่าง	สมศรีมีฝีมือลายมือ ในการเย็บปักถักร้อยมาตั้งแต่เด็ก เธอจึงมุ่งมั่นจะเป็นช่างเสื้อชั้นนำของไทยให้ได้
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจ และมือปรากฏในสำนวน โดยความหมายของใจในที่นี้หมายถึง ความคิด 心靈 xīn líng คือความคิดที่ปราดเปรี้ยวพร้อมกับ 手巧 shǒu qiǎo ที่หมายถึง

ฝีมือประณีต รวมกันเป็นถ้อยคำสำนวนที่หมายถึง มีความสามารถทางเย็บปักถักร้อย แต่ในสำนวนไทยนั้นใช้เพียง อวัยวะ-มือ ซึ่งเป็นอวัยวะในการจับต้องสิ่งของเป็นตัวเปรียบเทียบการกระทำซึ่งความหมายรวมของสำนวนคือความสามารถที่ประณีตงดงาม

18.สำนวนจีน

熊 心 豹 膽

xióng xīn bào dǎn

หมี ใจ เสือ ดี

ใจหมี ดีเสือ

ความหมาย

มีความกล้าหาญมาก

敢死隊的戰士們個個熊心豹膽，發誓要取得勝利。(向光忠,1998:600)

ตัวอย่าง

Gǎnsǐduì de zhànshìmen gègè xióng xīn bào dǎn , fāshì yào qǔ de shènglì . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 :600)

หน่วยกล้าตายทุกนายมีความกล้าหาญอย่างมาก ต่างสาบานว่าจะต้องรบชนะให้ได้

สำนวนไทย

กินดีหมีดีเสือ

ความหมาย

มีความกล้าหาญมาก

ตัวอย่าง

ช่วงนี้ตลาดหุ้นยังผันผวน ถ้าไม่ได้กินดีหมีดีเสื้อมา ก็น่าจะชะลอการลงทุนไว้ก่อน

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจและดีปรากฏในสำนวน ใจและดีล้วนมีความหมายตรงตัวคืออวัยวะในร่างกายที่สำคัญ หากผู้ใดสามารถฆ่า และเอาอวัยวะทั้งสองอย่างจากสัตว์ดุร้าย เช่น หมีและเสือดาวได้ ถือว่าต้องมีความเก่งกล้าสามารถมาก สำนวนจีนจึงเปรียบเทียบความกล้าหาญกับใจหมีดีเสือดาว สำนวนไทยใช้ ดีหมีดีเสือ ไม่มีการใช้คำบอกคำบอกอวัยวะ-ใจ เพราะต้องการใช้ถ้อยคำในรูปแบบ การซ้ำคำ เพื่อความไพเราะทางภาษา

19. สำนวนจีน 心照不宣
xīn zhào bù xuān
ใจ ส่องสว่าง ไม่ ประกาศ
- ความหมาย ต่างฝ่ายรู้ใจกันโดยไม่ต้องพูดออกมา
- ตัวอย่าง 父親對他的期望，他心照不宣，父親不必說出來。
Fùqīng duì tā de qīwàng , tā xīn zhào bù xuān , fù qīng bùbì shuō chūlái .
คุณพ่อตั้งความหวังไว้กับตัวเขาเพียงไร เขาเข้าใจได้โดยไม่ต้องให้คุณพ่อพูดออกมาเลย
- สำนวนไทย พอแยมปากก็เห็นไรฟัน
- ความหมาย รู้ทันกัน
- ตัวอย่าง เธอไม่ต้องพูดออกมาก็ได้ เพราะพอแยมปากก็เห็นไรฟันแล้วว่า เธอต้องการไปเที่ยวคืนนี้
- ข้อพิจารณา ความหมายของอวัยวะ-ใจ (xīn) ที่ปรากฏในสำนวนจีนนั้น คือ ความคิด ความหมายรวมทั้งสำนวนหมายถึง ความคิดที่ต่างฝ่ายต่างรู้โดยไม่ต้องพูดอธิบายออกมา ในสำนวนไทยไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจในถ้อยคำสำนวนเลย เพียงมีอวัยวะ-ปากที่เป็นอวัยวะใช้สำหรับพูด หรืออธิบาย สำนวนไทยมีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนคือ การรู้เท่าทันกันแล้ว ไม่ต้องพูดออกมาก็สามารถเข้าใจความคิดของผู้นั้นได้ จึงอาศัยสภาพพจน์ที่ว่าแม้จะแยมริมฝีปากเพียงนิดเดียวแต่สามารถนึกสภาพฟันที่อยู่ในปากได้เลย
20. สำนวนจีน 腹心之疾
fù xīn zhī jí
ท้อง ใจ ที่ โรค
- ความหมาย ภัยพิบัติหรือความหายนะที่เป็นอันตรายถึงชีวิต
- ตัวอย่าง 這個問題已經成了他的腹心之疾，搞得他寢食難安。(向光忠，1998：580)
Zhègè wèntí yǐjīng chéng le tā de fù xīn zhī jí , gǎo

de tā qīnshí nán ān . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 :
580)

ปัญหานี้กลายเป็นเรื่องคอขาดบาดตายของเขาไปเสียแล้วทำให้
เขากินนอนไม่เป็นสุข

สำนวนไทย

เรื่องคอขาดบาดตาย

ความหมาย

เรื่องที่ร้ายแรงถึงชีวิตได้

ตัวอย่าง

ฉันนึกว่าเรื่องคอขาดบาดตายอะไร ที่แท้ก็เพียงเพราะเขาไม่
ต้องการให้ภรรยาเขารู้ว่าเขาแอบไปเที่ยวกับผู้หญิงคนอื่น

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจและท้อง ซึ่งอวัยวะทั้งสองเป็น
อวัยวะที่มีความสำคัญต่อร่างกาย หากผิดปกติ หรือมีโรคภัย
แรงย่อมทำให้เป็นอันตรายถึงชีวิตได้ ในสำนวนไทยกลับเปรียบ
เทียบความหมายว่าเป็นอันตรายร้ายแรงถึงชีวิตกับภาพพจน์ที่
ว่าหากเมื่อล่าคอขาดจากตัวยอมเป็นสิ่งที่เป็นเรื่องร้ายแรงจนถึง
ตาย

21.สำนวนจีน

作賊心虚

zuò zéi xīn xū

เป็น โจร ใจ หวั่น

ความหมาย

ทำผิดไปแล้วรู้สึกใจหวาดหวั่นเกรงคนอื่นจะรู้ จึงเกิดอาการพิรุณ

ตัวอย่าง

既然你没作什麼坏事，就不用作贼心虚。

Jìrán nǐ méi zuò shénme huài shì , jiù búyòng zuò
zéi xīn xū .

หากเธอไม่ได้ทำผิดอะไรก็ไม่ต้องกินปูนร้อนท้องเหมือนทำ ความ
ผิดมา

สำนวนไทย

กินปูนร้อนท้อง

ความหมาย

ทำอาการมีพิรุณขึ้นเอง แสดงอาการเดือดร้อนขึ้นเอง

ตัวอย่าง

ถ้าเธอไม่ได้ไปทำอะไรผิดมา ไม่น่าจะกินปูนร้อนท้องแบบนั้น

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายรวมถึง จิตใจความรู้สึก
ความหมายรวมในสำนวนจีนนั้นคือ ทำผิดสิ่งใดมาแล้วเกิดเกรง
กลัวว่าจะมีคนอื่นล่วงรู้ จึงมีอาการหวาดผวายุ่งตลอด สำนวน
ไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนคือกินปูนร้อนท้อง

นั้นไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจเลย แต่อาศัยภาพพจน์ของตุ๊กแกที่
กินปูนเข้าไปแล้วเกิดอาการร้อนวูบวาบแสบท้อง จึงทำให้มัน
ร้องออกมาอยู่ตลอดเวลา เสมือนว่ามีสิ่งใดที่เป็นพิรุณปิดบังอยู่

22. สำนวนจีน

十指連心

shí zhǐ lián xīn

สิบ นิ้ว คล้อง ใจ

ความหมาย

นิ้วทั้งสิบล้วนมีใจเป็นตัวเชื่อมโยง หมายถึงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก

ตัวอย่าง

“十指連心，哪個孩子被人打了，我都心疼啊！”母親難過地說道。（向光忠，1998：27）

“ Shí zhǐ lián xīn , nǎgè hái zǐ bèi rén dǎ le , wǒ dōu xīn téng a ! ” mǔ qīng nǎng uò de shuō dào .
(Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 27)

สำนวนไทย

“ เหมือนสิบนิ้วคล้องใจ ลูกคนไหนถูกคนอื่นทุบตี ฉันก็เจ็บปวดเหมือนกันทั้งนั้น ” แม่กล่าวออกมาด้วยความเสียใจ
คอหอยกับลูกกระเดือก

ความหมาย

เข้ากันได้ดี แยกกันไม่ออก

ตัวอย่าง

สมชายกับพิทยาเป็นเหมือนคอหอยกับลูกกระเดือก ถ้าเธอจะพูดกับคนหนึ่ง อีกคนย่อมจะรู้ไปด้วย

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึงความนึกคิดปรากฏในสำนวน และใช้นิ้วทั้งสิบของคนเราในการสื่อความหมายที่ว่านิ้วทั้งสิบของคนเราจะเชื่อมโยงด้วยใจดวงเดียวกัน ไม่อาจแบ่งแยกนิ้วใดนิ้วหนึ่งออกจากกันได้ สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกันคือคอหอยกับลูกกระเดือก ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบถึงสิ่งที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากจนไม่สามารถแยกกันได้ว่าเหมือนคอหอยกับลูกกระเดือกที่อยู่ใกล้กันมากจนเรามักจะแยกไม่ได้ว่าส่วนไหนคือคอหอย ส่วนไหนคือลูกกระเดือก

23. สำนวนจีน

煞費苦心

shà fèi kǔ xīn

	อย่างยิ่ง เปลือง ลำบาก ใจ
ความหมาย	พยายามอย่างยิ่งในการทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใด
ตัวอย่าง	他煞費苦心，把這個殘廢的人訓練成一個有名的畫家。 Tā shà fèi kǔ xīn , bǎ zhègè cǎnfèi de rén xùn liàn chéng yīgè yǒumíng de huàjiā . เขาใช้ความพยายามอย่างยิ่ง ฝึกฝนจนทำให้คนพิการรายนี้ กลายเป็นจิตรกรที่มีชื่อเสียง
สำนวนไทย	ก้มหน้าก้มตา
ความหมาย	ทำโดยตั้งใจ
ตัวอย่าง	เขาก้มหน้าก้มตาทำการค้นคว้าหาวิธีช่วยเหลือคนป่วยโรค เอ็ดส์
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจ ซึ่งมีความหมายถึงความคิดหรือ จิตใจที่มุ่งมั่น ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก สำนวนไทยไม่มี คำบอกอวัยวะ-ใจในสำนวนไทยเลย แต่อาศัยลักษณะท่าทางที่ คนก้มหน้าก้มตาไม่สนใจสิ่งอื่น มีใจจดจ่อกับสิ่งหรืองานที่อยู่ ตรงหน้าเป็นถ้อยคำสำนวนเปรียบเทียบความตั้งใจทำโดยไม่ สนใจสิ่งใด
24.สำนวนจีน	口是心非 kǒu shì xīn fēi ปาก ไซ่ ใจ ไม่ไซ่
ความหมาย	พูดอย่างหนึ่งแต่ในใจกลับไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่พูด หมายถึงปาก กับใจไม่ตรงกัน
สำนวนที่คล้ายคลึง	口不應心 kǒu bù yīng xīn ปาก ไม่ สนอง ใจ
ตัวอย่าง	對於那些口是心非的人，我們是不能輕易信任的。(向光忠，1998：57) Duiyú nèixiē kǒu shì xīn fēi de rén , wǒmen shì bù néng qīngyì xìnren de .(Xiàng Guāngzhōng , 1998 :

57)

กับบรรดาพวกปากกับใจไม่ตรงกันนั้น พวกเราต้องอย่าไปเชื่อ
กันง่าย ๆ

สำนวนไทย	ปากหวานกันเปรี้ยว
ความหมาย	พูดจาอ่อนหวานแต่ไม่จริงใจ
ตัวอย่าง	เขาดูเป็นผู้ใหญ่ใจดีมีเมตตา แต่จริงกลับเป็นคนปากหวานกัน เปรี้ยว เชื่อใจไม่ได้
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีทั้งคำบอกอวัยวะ-ใจและปากในบทบาทหน้าที่ที่ใช้ สำหรับการคิดและการพูด โดยหมายถึงว่าปากใช่แต่ใจไม่ใช่ นั่นคือสิ่งที่คิดกับสิ่งที่พูดตรงข้ามกัน เช่นเดียวกับสำนวนไทยที่ มีความหมายคล้ายคลึงกัน ในสำนวนไทยใช้คำว่าปากหวาน หมายถึงการพูดจาไพเราะอ่อนหวาน แต่กลับมีคำว่ากันเปรี้ยว ในถ้อยคำสำนวน ซึ่งเป็นการแสดงความหมายตรงข้ามกัน เพราะกันเปรี้ยวเป็นลักษณะของผลไม้ที่มีรสชาติหวานอ่อร่อย ตรงส่วนหัว แต่ส่วนก้นกลับมีรสเปรี้ยวไม่มีความอ่อร่อยเลย

25. สำนวนจีน

捫心無愧

mén xīn wú kuì

สัมผัส ใจ ไม่มี ละอาย

ความหมาย สำรวจดูใจตนเองแล้วไม่มีสิ่งใดที่ต้องละอาย

ตัวอย่าง 我爲了朋友，即使被人家說什麼，我自己也
捫心無愧。

Wǒ wèi le péngyǒu , jíshǐ bèi rénjiā shuō shěnmē ,
wǒ zìjǐ yě mén xīn wú kuì .

ฉันทำเพื่อเพื่อน ถึงแม้ใครจะว่าอย่างไร ตัวฉันเองก็ไม่เห็นต้อง
ละอายใจอะไรเลย

สำนวนไทย แหงหน้าไม่กลัวฟ้า ก้มหน้าไม่กลัวดิน

ความหมาย ทำสิ่งใดๆโดยถูกต้องเปิดเผย ไม่มีอะไรปิดบัง และไม่กลัวการ
ตรวจสอบ

ตัวอย่าง ฉันทำ อะไรเปิดเผยเสมอ ใครจะพูดอย่างไร ฉันก็ยังคงหงน
หน้าไม่กลัวฟ้า ก้มหน้าไม่กลัวดินอยู่นั่นแหละ

ข้อพิจารณา xīn-ใจที่ปรากฏในสำนวนจีนนั้นหมายถึงสิ่งที่อยู่ตำแหน่งเดียวกับใจ ที่อยู่ภายนอกนั้น คือหน้าอก 捫心 mén xīn ในที่นี้คืออาการจับหน้าอกตนเองเปรียบเหมือนการสำรวจจิตใจตนเอง ความหมายรวมของสำนวนคือการสำรวจใจตนเองแล้วไม่พบว่า มีสิ่งที่ต้องละอายใจ เนื่องจากไม่ได้ทำอะไรผิดไป สำนวนไทย ไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจในถ้อยคำสำนวนเลยแต่คนไทยมักยึดถือในเรื่องคำสบถสาบานที่ว่าถ้าตนเองผิดขอให้ฟ้าผ่าลงโทษ ดังนั้น ความหมายในสำนวนจึงเปรียบเทียบว่าเมื่อไม่ได้ทำอะไร ผิดย่อมสามารถสู้น้ำได้อย่างไม่เกรงกลัวสิ่งใด

26.สำนวนจีน

心服口服

xīn fú kǒu fú

ใจ ยอมรับ ปาก ยอมรับ

ความหมาย

เลื่อมใสศรัทธาอย่างสุดจิตสุดใจ

ตัวอย่าง

有時家長在孩子眼前，說的和做的不完全一樣，因而也就不能使他們心服口服，聽從教導。（向光忠，1998：73）

Yǒu shí jiāzhǎng zài hái zǐ yǎn qián , shuōde hé zuò de bù wánquán yīyàng ; yīnér yě jiù bùnéng shǐ tā men xīn fú kǒu fú , tīngcóng jiàodǎo . (Xiàng Guāng zhōng , 1998 : 73)

บางครั้งต่อหน้าเด็ก ๆ คำพูดกับการกระทำของผู้ปกครองไม่เหมือนกันทั้งหมด เลยทำให้ไม่สามารถให้พวกเขาเลื่อมใสศรัทธาและเชื่อฟังคำสั่งสอนได้

สำนวนไทย

ศิโรราบ

ความหมาย

ยอมอ่อนน้อม

ตัวอย่าง

ความจริงใจของเขามีสื่อผู้คนในหมู่บ้าน ทำให้ชาวบ้านศิโรราบยอมรับเขาเป็นผู้นำชุมชน

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจและปาก ที่หมายถึงความคิดเห็น และสิ่งที่มีไว้สำหรับพูด ความหมายของถ้อยคำสำนวนนี้คือการยอมรับทั้งด้วยใจและด้วยปากซึ่งหมายถึงความเลื่อมใส

ศรัทธาตัวเอง ส่วนคนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนไม่มีคำบอกอวัยวะ-ใจเลย แต่กลับใช้สำนวน ศิโรราบ ซึ่งคำว่า ศิโร มาจากศิระ แปลว่าศิระชะ หรือหัว ราบคือ การเรียบเสมอกับพื้น ศิโรราบ คือ อากาศที่หัวเสมอกับพื้นดิน อันหมายถึงการยอมอ่อนน้อมต่อผู้อื่นทั้งกายทั้งใจนั่นเอง

4.3. สำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ -ใจ ซึ่งมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทยที่ไม่มีการใช้คำบอกอวัยวะใด ๆ ในตัวสำนวน มีจำนวนทั้งสิ้น 26 สำนวนดังนี้

1. สำนวนจีน	貌合心離 mào hé xīn lí ท่าทาง เข้ากัน ใจ ห่างเหิน
ความหมาย	ภายนอกดูสนิทสนมเข้ากันได้ดี แต่ในใจกลับคิดตรงข้ามกัน แสดงถึงการคบหากันอยู่อย่างไม่จริงใจต่อกัน อุปมาเหมือนใส่หน้ากากเข้าหากัน
ตัวอย่าง	美美碰到愛人頭上有頂莫名其妙的帽子，就怒目相向，立刻鬧離婚的，却有父母勉強拖住，但從此總是貌合心離。 Měiměi pèngdào àirén tōushàng yǒu dǐng mò míng qí miào de màozi , jiù nù mù xiāng xiàng , lìkè nào lí hūn de , què yǒu fùmǔ miǎnqiǎng tuōzhù , dàn cóngcǐ zǒngshì mào hé xīn lí . เหมยเหมยพบว่าคนรักนอกใจ เคียดแค้นอย่างยิ่ง จะขอย่าขาดกันทันที ดีที่พ่อแม่ยังทัดทานไว้ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เลยดูเหมือนต่างก็ใส่หน้ากากเข้าหากัน
สำนวนไทย	ใส่หน้ากากเข้าหากัน
ความหมาย	ต่อหน้ายิ้มแย้มเข้าหากัน แต่ในใจกลับคิดตรงข้ามกัน
ตัวอย่าง	คนเราทุกวันนี้ต่างใส่หน้ากากเข้าหากัน ทำให้ดูกันไม่ออกว่าใครกันที่จริงใจกับเรา อย่างไม่หวังประโยชน์
ข้อพิจารณา	คำว่า ใจ ที่ปรากฏในสำนวนหมายถึงความนึกคิด ความหมายตามคำที่ปรากฏในสำนวนนั้น คือการมีท่าทีที่ดูเข้ากันได้โดยสนิทสนม แต่ความนึกคิดกลับตรงข้ามกัน จึงเป็นการเสแสร้ง

เข้าหากันโดยไม่มีความจริงใจต่อกันเลย คล้ายกับความหมาย
ของสำนวนไทยว่าใสหน้ากากเข้าหากันซึ่งเป็นการเสแสร้ง ไม่
จริงใจต่อกัน เพราะต่างก็ใสหน้ากากปิดบังใจหน้าที่แท้จริง
ของตนเอง

2. สำนวนจีน

苦心孤詣

kǔ xīn gū yì

ขม ใจ เดี่ยว ถึง

มุ่งมั่นะ ไปถึงที่ซึ่งไม่มีผู้ใดไปถึง

ความหมาย

มีความพากเพียรฝ่าฟันไปถึงจุดที่ไม่มีคนอื่นก้าวไปถึง

ตัวอย่าง

他没想到自己苦心孤詣經營了大半輩子的
廠子就這樣讓兒子轉眼間給敗掉了。(向光
忠, 1998 :329)

Tā méi xiǎngdào zìjǐ kǔ xīn gū yì jīngyíng le dà bàn
bèizi de chǎngzi jiù zhèyàng ràng ěrzi zhuǎn yǎn
jiān gěi bàidiào le. (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 329)

เขาคิดไม่ถึงว่าโรงงานที่เขาพากเพียรดำเนินการมาตั้งครึ่งก่อน
ชีวิตจะถูกลูกชายทำลายย่อยยับลงในพริบตาเดียว

สำนวนไทย

มุ่งมั่นะฝ่าฟัน

ความหมาย

มีความพยายามต่อสู้กับความยากลำบาก

ตัวอย่าง

เขามุ่งมั่นะฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อความสำเร็จของเขาทุกวัน
นี้

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏในสำนวน และ 苦心
kǔxīn ในสำนวนนั้นหมายความว่ามีความตั้งใจไม่หวาดหวั่น
ต่อความยากลำบาก สำนวนไทยที่มีความหมายว่า มีความ
พยายามต่อสู้กับความยากลำบากเช่นเดียวกับสำนวนจีนนั้นไม่
ต้องมีคำบอกอวัยวะใดๆ และใช้ถ้อยคำสำนวนว่ามุ่งมั่นะฝ่าฟัน

3. สำนวนจีน

見獵心喜

jiàn liè xīn xǐ

เห็น ล่าสัตว์ ใจ ยินดี

ความหมาย	เห็นเขาล่าสัตว์ก็อดอยากล่าสัตว์ด้วยไม่ได้ หมายความว่าถึงพบเห็นสิ่งที่เป็นที่ชื่นชอบอยู่แล้ว ก็อดที่จะขอเข้าร่วมกับเขาไม่ได้
ตัวอย่าง	他向來愛好唱歌，一見到麥克風，就有見獵心喜之感，顯露出那高歌不停的樣子。 Tā xiànglái àihào chàngē , yíjiàn dào màikēfēng , jiù yǒu jiàn liè xīn xǐ zhī gǎn , xiǎnlù chū nà gāogē bùtíng de yàngzi . เขาเป็นคนชอบการร้องเพลงมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว พอเห็นไมโครโฟนที่ไร ก็มีความรู้สึกเหมือนนายพรานเห็นการล่าสัตว์อดใจไม่ได้ จึงเกิดอาการร้องเพลงไม่หยุดแบบนี้
สำนวนไทย	ชาตินักเลงอดเพลงไม่ได้
ความหมาย	รู้สึกดีใจที่ได้พบเห็นในสิ่งที่ตนชอบและอยากเข้าไปร่วมสนุกด้วย
ตัวอย่าง	ถึงแม้จะเพิ่งฟื้นไข้ แต่พอเห็นเขาร้องคาราโอเกะกันอย่างสนุกสนาน มาลี้ก็อดเป็นชาตินักเลงอดเพลงกับเขาไม่ได้ขึ้นมา
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจในสำนวน และใช้คำว่า 心喜 xīn xǐ ที่หมายความว่ารู้สึกมีความยินดี (ดีใจ) ซึ่งความหมายรวมของทั้งสำนวนคือ รู้สึกยินดีที่ได้พบเห็นสิ่งที่ตนเองชื่นชอบ สำนวนนี้ตรงกับสำนวนไทยชาตินักเลงอดเพลงไม่ได้ที่เปรียบเทียบการพบเห็นสิ่งที่ตนชื่นชอบแล้วอดไม่ได้ต้องขอมีส่วนร่วมด้วยเหมือนพวกนักเลงเพลงที่พอได้ยินเสียงปี่กลองดนตรียอมอดที่ จะต้องขยับแข้งขยับขาตามจังหวะเพลงไปด้วยไม่ได้
4. สำนวนจีน	漫不經心 màn bù jīng xīn
ความหมาย	ตามสบาย ไม่ ผ่าน ใจ
ตัวอย่าง	ไม่ได้ใส่ใจไยดี 他們還是帶着那樣微微一笑，漫不經心地走了過去。 Tāmen háishì dàizhe nèiyàng wēiwēi yīxiào , màn bù jīng xīn de zǒule guò qù . พวกเขายังคงมีรอยยิ้มน้อย ๆ แล้วเดินจากไปอย่างไม่สนใจไยดีใด ๆ

สำนวนไทย	ไม่อินังขังขอบ
ความหมาย	ไม่เอาใจใส่
ตัวอย่าง	ใครจะเอะอะโวยวายอย่างไร เขาก็ไม่อินังขังขอบใด ๆ ยังคงนอนอ่านหนังสืออย่างเพลิดเพลิน
ข้อพิจารณา	อ้วยวะ-ใจ (xìng) ที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีนนั้น หมายความว่าถึงความนึกคิด ความหมายรวมของสำนวนคืออาการเรื่อยเปื่อยไม่มีความเห็น หรือความใส่ใจต่อสิ่งต่างๆ ในสำนวนไทย เราใช้ถ้อยคำสำนวนเพียงว่า ไม่อินังขังขอบ ที่หมายถึงไม่ใส่ใจไม่เอาใจใส่ ซึ่งไม่มีคำบอกอ้วยวะใด ๆ ในสำนวนเลย

5. สำนวนจีน

忠心耿耿

zhōng xīn gěng gěng

ซื่อตรง ใจ จงรักภักดี

ความหมาย

มีความซื่อสัตย์จงรักภักดีมาก

ตัวอย่าง

他是一個忠心耿耿地為人民服務的警官。

Tā shì yīgè zhōng xīn gěng gěng de wèi rénmin fú wù de jīngguān .

เขาเป็นตำรวจที่คอยรับใช้ประชาชนอย่างซื่อตรงจริง ๆ

สำนวนไทย

ซื่อสัตย์สุจริต

ความหมาย

ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คดโกง

ตัวอย่าง

ข้าราชการที่ดีต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหัวใจของการทำงาน

ข้อพิจารณา

ความจงรักภักดีที่เป็นความหมายของสำนวนจีนนั้น เป็นสิ่งที่เกิดจากใจซึ่งก็คืออ้วยวะที่มีหน้าที่รู้ นึกและคิดของคน สำนวนจีนดังกล่าวจึงปรากฏคำบอกอ้วยวะ-ใจในสำนวน ส่วนสำนวนไทยมีสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีน คือ ซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่มีคำบอกอ้วยวะแสดงอยู่ในถ้อยคำสำนวน

6. สำนวนจีน

洗心革面

xǐ xīn gé miàn

ล้าง ใจ เปลี่ยนแปลง หน้า

ความหมาย
ตัวอย่าง

เปรียบเทียบกับคนที่เคยทำชั่วมาก่อนแต่ได้กลับตัวกลับใจใหม่
在大家的幫助下，他終於認識到了自己的錯誤，決心洗心革面，重新作人。(向光忠，1998 :384)

Zài dàjiā de bāngzhù xià , tā zhōngyú rènshì dào le zìjǐ de cuòwù , juéxīn xǐ xīn gé miàn , chóngxīn zuò rén . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 384)

ด้วยการช่วยเหลือของทุกคน ในที่สุดเขาก็รับรู้ถึงความผิดของตนเอง จึงตัดสินใจล้างใจเปลี่ยนหน้า เริ่มต้นเป็นคนใหม่
กลับเนื้อกลับตัว

สำนวนไทย

ความหมาย

ตัวอย่าง

ข้อพิจารณา

เลิกทำชั่ว หันมาทำความดี

สังคมยอมให้อภัยกับคนชั่วที่รู้จักกลับเนื้อกลับตัวแล้วหันมา
เริ่มต้นชีวิตใหม่ในหนทางที่ถูกต้องเสมอ

คำ xīn-ใจ ที่ปรากฏในสำนวนจีนนั้น หมายถึง ความคิด
ความหมายรวมของทั้งสำนวนคือการลบล้างความคิดที่ผิดๆ
หรือความหลงผิดต่าง ๆ แล้วเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตนเองเสีย
ใหม่ คล้ายคลึงกับสำนวนไทยที่ว่ากลับเนื้อกลับตัวที่ใช้การ
เปลี่ยนตัวเองทั้งตัวให้หมายถึงการปรับปรุงตนเองให้หลุดพ้น
จากสิ่งเลวร้ายมาเป็นสิ่งดี ๆ

7. สำนวนจีน

惻隱之心

cè yǐn zhī xīn

เศร้าโศก ซอนเร้น ที่ ใจ

ความหมาย

ตัวอย่าง

รู้สึกสงสารเห็นใจคนที่โชคร้าย

他看到小女孩哭得如此傷心，也不免動了惻隱之心，決心一定要幫助她找到家。
(向光忠，1998 : 387)

Tā kàn dào xiǎo nǚhái kūde rúcǐ shāngxīn , yě bù miǎn dòngle cè yǐn zhī xīn , juéxīn yīdìng yào bāngzhù tā zhǎodào jiā . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 387)

	เขาเห็นเด็กผู้หญิงร้องไห้เสียใจอย่างนี้ ก็อดไม่ได้ที่จะรู้สึกสงสารเห็นใจ จึงตัดสินใจว่าจะต้องช่วยเธอบ้านให้ได้
สำนวนไทย	สมเพชเวทนา
ความหมาย	สงสาร
ตัวอย่าง	สมชายรู้สึกสมเพชเวทนาในชะตากรรมที่สมศรีได้รับอยู่ตอนนี้
ข้อพิจารณา	คำ xīn-ใจที่ปรากฏในสำนวนจีนนั้นหมายถึง จิตใจ ความรู้สึก ความหมายของทั้งสำนวนคือการมีจิตใจที่สงสารเห็นใจผู้ที่ประสบเคราะห์กรรม สำนวนไทยมีสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ สมเพชเวทนา ที่มีความหมายว่า สงสารมากนั่นเอง
8. สำนวนจีน	心灰意懶 xīn huī yì lǎn
	ใจ ชี้เถ้า เจตนา เกียจคร้าน
ความหมาย	จิตใจท้อแท้ หหมดหวัง
ตัวอย่าง	一想起他對我的態度，我就感到心灰意懶決定要跟他分手。 Yí xiǎng qǐ tā duì wǒ de tàidù , wǒ jiù gǎndào xīn huī yì lǎn , juéding yào gēn tā fēnshǒu . พอนึกถึงท่าทีที่เขามีต่อฉัน ก็ให้รู้สึกหมดหวังท้อแท้ จึงตัดสินใจจะแยกทางกับเขาเสียเลย
สำนวนไทย	หมดอาลัยตายอยาก
ความหมาย	ปล่อยให้เป็นไปตามบุญตามกรรมทั้ง ๆ ที่ยังมีใจผูกพันหรือยังมีความเสียดายอยู่
ตัวอย่าง	เขารู้สึกหมดอาลัยตายอยากกับการตัดสินใจของเธอครั้งนี้อย่างมาก เสียใจจนไม่เป็นผู้เป็นคน
ข้อพิจารณา	คำ xīn-ใจ ที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีน มีความหมายถึงจิตใจหรืออารมณ์ ความรู้สึกเป็นเสมือนฝุ่นชี้เถ้าที่มอดดับจากการเผาไหม้เกิดความท้อแท้ หหมดหวัง ตรงกับสำนวนไทยที่เปรียบเทียบกับอาการหมดความหวัง และความอาลัยในชีวิตที่มีอยู่

9. สำนวนจีน
- 心直口快
xīn zhí kǒu kuài
ใจ ตรง ปาก เร็ว
- ความหมาย
นิสัยเปิดเผย พูดจาตรงไปตรงมา
- ตัวอย่าง
大家都知道他是個心直口快的人，所以即使從他那裏聽到不順耳的話，也都不計較。
Dàjiā dōu zhīdào tā shì gè xīn zhí kǒu kuài de rén, suǒyǐ jíshǐ cóng tā nǎlǐ tīngdào bù shùn ěr de huà, yě dōu bù jìjiào .
ทุกคนต่างก็รู้ว่าเขาเป็นคนพูดจาตรงไปตรงมา ดังนั้นคำพูดที่ไม่ระรื่นหูที่ได้ยินจากปากของเขา เลยไม่มีใครถือสา
- สำนวนไทย
ขวานผ่าซาก
- ความหมาย
พูดจาโผงผางไม่เกรงใจใคร
- ตัวอย่าง
ใครๆก็รู้ว่าสมศรีเป็นคนพูดจาขวานผ่าซากแบบนี้เอง เลยไม่มีใครคิดถือสาอะไร
- ข้อพิจารณา
อวัยวะ-ใจ (xīn) กับอวัยวะ-ปาก (kǒu) ที่ปรากฏในสำนวนจีน หมายถึงความนึกคิดและสิ่งที่มีไว้ใช้พูดเจรจา ความตรงไปตรงมาของความคิด และกล่าวออกมาตรง ๆ คือการแสดงถึงความเปิดเผย ไม่อ้อมค้อม ในสำนวนไทยมีถ้อยคำสำนวนว่า ขวานผ่าซาก ที่เปรียบเทียบการพูดจาโผงผางไม่เกรงใจผู้ใดกับการใช้ขวานผ่าแยกซากไม้ออกมาได้ในครั้งเดียว
10. สำนวนจีน
- 居心不良
jū xīn bù liáng
สะสมใจไม่ดี
- ความหมาย
มีเจตนาไม่ดีมีร้าย
- ตัวอย่าง
他居心不良，你要多加小心。(向光忠，1998 : 369)
Tā jū xīn bù liáng, nǐ yào duō jiā xiǎo xīn. (Xiàng Guāngzhōng, 1998 : 369)
เขามีเจตนาไม่ดีมีร้ายอยู่ เธอต้องเพิ่มความระวังให้มากขึ้น

สำนวนไทย	มุ่งร้ายหมายขวัญ
ความหมาย	คิดปองร้าย
ตัวอย่าง	เขาคอย มุ่งร้ายหมายขวัญ เธอตลอดเวลา เธอไม่ควรใกล้ชิด เขามากกว่านี้
ข้อพิจารณา	คำ xīn-ใจ ที่ปรากฏในสำนวนจีนมีความหมายถึง ความคิด 居心 jū xīn ในที่นี้หมายถึงความถึงความครุ่นคิดที่สะสมเก็บงำอยู่ในใจ ในสำนวนจีนมีความหมายว่าความครุ่นคิดที่สะสมอยู่นั้น เป็นความคิดที่มุ่งจะทำร้ายผู้อื่น สำนวนไทยมีสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกันคือ มุ่งร้ายหมายขวัญ ที่หมายความว่ามีความคิดที่คอยมุ่งจะทำร้าย ขวัญ ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ประจำตัวคนแล้วจะทำให้ผู้นั้นเป็นสุข ถ้าหากขวัญถูกทำร้ายจนหนีออกจากตัวจะส่งผลให้ผู้นั้นเสียขวัญ และขาดความเป็นสิริมงคลแก่ตัว
11 สำนวนจีน	利欲熏心 lì yù xūn xīn ผลประโยชน์ ออยากได้ อบอวล ใจ
ความหมาย	ผลประโยชน์และความโลภอยากได้ครอบงำอยู่ในจิตใจ
ตัวอย่าง	政府利欲熏心，背叛民國，人民無不切齒痛恨。(向光忠，1998：287) Zhèngfǔ lì yù xūn xīn , bèipàn míng guó , rénmín wú bù qiè chǐ tòng hèn . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 287) รัฐบาลมัวเมาอยู่กับผลประโยชน์และอำนาจ ทยศชาติและประชาชน ผู้คนจึงเคียดแค้นชิงชังยิ่งนัก
สำนวนไทย	เมาศเมาอำนาจ
ความหมาย	ถือตัวว่ามียศมีอำนาจ
ตัวอย่าง	รัฐบาลเมาศเมาอำนาจ ทยศประชาชนและประเทศชาติ จึงมีแต่คนขับไล่ทุกวัน
ข้อพิจารณา	คำ xīn-ใจที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีนนี้หมายถึงความถึงจิตใจ หรือสิ่งที่มีหน้าที่รู้ นึก และคิด ความหมายรวมของสำนวนจีน หมายถึงผลประโยชน์ ความโลภที่ครอบงำอยู่ในใจ ความหมายสำนวนจีนนี้คล้ายคลึงกับสำนวนไทยเมาศเมาอำนาจที่

หมายความว่าหลงมัวเมาคิดว่าตนมีอำนาจ

12. สำนวนจีน

籠絡人心

lǒng luò rén xīn

คลุม ตาข่าย คน ใจ

หาทางผูกมัดด้วยเล่ห์อุบาย ใจคน

ความหมาย

ผูกมัดใจคน เอาใจคนด้วยเล่ห์อุบาย

ตัวอย่าง

也有少數聰明一點的，爲了坐穩江山，籠絡人心，也能從諫如流。(向光忠，1998 :512)

Yě yǒu shǎoshù cōngmíng yídiǎn de, wéile zuò wěn jiāngshān , lǒng luò rén xīn , yě néng cóng jiàn rú liú . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 512)

ก็อาจยังคงมีคนที่พอมีความฉลาดอยู่บ้าง การที่จะดำรงตำแหน่งได้อย่างมั่นคงนั้น จำต้องเอาใจชาวบ้านไว้บ้าง ตลอดจนรับฟังคำทัดทานของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยเช่นกัน

สำนวนไทย

โฆษณาชวนเชื่อ

ความหมาย

เผยแพร่ลัทธิความเชื่อหรือความคิดเห็นด้วยกลอุบายต่างๆ เพื่อโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม

ตัวอย่าง

ถ้าเขามีสติใคร่ครวญสักหน่อย เขาคงไม่ถูกใคร โฆษณาชวนเชื่อให้หลงผิดได้ง่ายๆ

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจที่หมายถึง ความคิด ปรากฏในสำนวน ความหมายรวมของสำนวนดังกล่าวคือการผูกมัดจิตใจด้วยเล่ห์อุบายต่างๆ ซึ่งคล้ายกับสำนวนไทยว่าโฆษณาชวนเชื่อ ที่หมายถึงการชักชวนให้ผู้คนคล้อยตามความคิดเห็นหรือสิ่งที่เขาเผยแพร่

13. สำนวนจีน

心急如焚

xīn jí rú fén

ใจ ร้อนรน เหมือน ไฟไหม้

ความหมาย

เหมือนมีไฟเผาไหม้อยู่ในใจ หมายถึงจิตใจกังวลเป็นทุกข์

สำนวนที่คล้ายคลึง

心急如火

	<p>xīn jí rú huǒ ใจ ร้อนรน เหมือน ไฟ 心急火燎 xīn jí huǒ liǎo ใจ ร้อนรน เหมือน ไฟลาม</p>
ตัวอย่าง	<p>他聽說家裏着了火，心急如焚，恨不得馬上趕回家去看個究竟。(向光忠，1998 :74) Tā tīngshuō jiālǐ zhaóle huǒ , xīn jí rú fén , hèn bùde mǎshàng gǎn huí jiā qù kàn gè jiūjīng . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 74) เขาได้ข่าวว่าบ้านไฟไหม้ จิตใจกังวลอย่างมากอยากจะรีบเร่งกลับบ้านให้เร็วเพื่อไปดูสาเหตุ</p>
สำนวนไทย	ไฟสุ่มซอน
ความหมาย	อารมณ์ร้อนรุ่มที่คุกรุ่นอยู่ในใจ
ตัวอย่าง	<p>อาจเป็นเพราะเขากระทำผิดบางอย่างและเกรงจะมีผู้อื่นล่วงรู้เข้า จึงทำให้เขาไม่ผิดกับไฟสุ่มซอน ผุดลุกผุดนั่งอยู่ตลอดเวลา</p>
ข้อพิจารณา	<p>คำขิก-ใจที่ปรากฏในสำนวนหมายถึง จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความหมายรวมของสำนวนจีนนี้เปรียบเทียบกับความกระวนกระวายใจเหมือนมีไฟแผดเผาอยู่ในใจ สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงแสดงความกระวนกระวาย ความทรมานใจ และมีไฟเป็นตัวเปรียบเทียบเหมือนกันคือ ไฟสุ่มซอน เพียงแต่ในสำนวนไทยไม่มีคำบอกอวัยวะใด ๆ ของร่างกายปรากฏอยู่เลย</p>
14.สำนวนจีน	<p>灰心喪氣 huī xīn sàng qì มอด ใจ หมด พลัง</p>
ความหมาย	เกิดความรู้สึกหมดสิ้นกำลังใจเมื่อต้องพบกับอุปสรรค
ตัวอย่าง	要是沒有老師的鼓勵，我很可能早就灰心喪氣不會完成我的論文。

Yàoshì méiyǒu lǎoshī de gǔlì , wǒ hěn kěnéng zǎo
jiù huī xīn sàng qì bùhuì wánchéng wǒ de lùnwén .

ถ้าหากไม่ได้การสนับสนุนและกำลังใจจากคุณครู ฉันอาจจะ
หมดสิ้นกำลังใจไปนานแล้ว คงทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จแน่เลย

สำนวนไทย	ห่อเหี่ยว / ห่อเหี่ยว
ความหมาย	อาการห่อห่ออ่อนเปลี้ย
ตัวอย่าง	เขารู้สึกห่อเหี่ยวหมดหวังเมื่อพบว่างานที่เขาเพียรพยายามทำมา ถูกอาจารย์ปฏิเสธอย่างสิ้นเชิง
ข้อพิจารณา	คำบอกอวยวะ-ใจ (xīn) ที่ปรากฏในสำนวนจีนนี้ หมายถึงจิตใจ ความหมายในสำนวนนี้คือการเปรียบเทียบสภาพจิตใจที่หดหู่ สิ้นหวังราวกับถูกแผดเผาจนกลายเป็นเถ้าธุลี สำนวนไทยที่มี ความหมายคล้ายคลึงกับสำนวนจีนคือห่อเหี่ยวนั้นได้เปรียบ เทียบอาการห่อห่อสิ้นหวังกับอาการปฏิกิริยาที่ไหลทั้งสองห่อเข้าหา กันแทน จึงไม่มีคำบอกอวยวะใดๆในสำนวนเลย

15. สำนวนจีน

私心雜念

sī xīn zá niàn

ส่วนตัว ใจ ปนเปกัน ความคิด

ความหมาย ความคิดที่เห็นแก่ตัวและไม่ชอบด้วยเหตุผล

ตัวอย่าง 他没有任何私心雜念，只是一心要把工作做好。(向光忠，1998：287)

Tā méiyǒu rèn hé sī xīn zá niàn , zhǐshì yīxīn yào bǎ
gōngzuò zuò hǎo . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 287)

เขาไม่ได้มีความคิดที่ร้อยเล่ห์เพทุบายอะไรหรอก เพียงแต่ตั้งใจ
จะให้งานสำเร็จเท่านั้น

สำนวนไทย ร้อยเล่ห์เพทุบาย

ความหมาย ทำเล่ห์กลอุบายอันแยบคาย

ตัวอย่าง เขาไม่ใช่คนชนิด ร้อยเล่ห์เพทุบาย อะไรหรอก เพียงแต่เขา
ต้องการเอาชนะใจผู้หญิงคนนั้นให้ได้เท่านั้น

ข้อพิจารณา คำ xīn-ใจ ที่มีในสำนวนจีนนี้หมายความถึงความนึกคิด ซึ่ง
ความนึกคิดในที่นี้เป็นความนึกคิดที่เห็นแก่ตัวเอง และไม่ชอบ

ด้วยเหตุผล สำนักไทย ร้อยเล่ห์เพทุบาย มีความหมายว่า
เล่ห์กลอุบายที่แยบคายจึงคล้ายคลึงกับสำนักจีนดังกล่าว

16. สำนักจีน

心悦誠服

xīn yuè chéng fú

ใจ ยินดี จริงใจ ยอมรับ

ความหมาย

ยอมรับด้วยความยินดีและเต็มใจ

ตัวอย่าง

我心悅誠服地點着頭，感到他這幾句話似乎
包蘊着意味深長的哲理。(向光忠，1998：287)

Wǒ xīn yuè chéng fú de diǎn zhē tóu , gǎndào tā
zhè jǐjù huà sìhū bāoyùn zhē yìwèi shēncháng de zhé
lǐ . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 287)

ฉันก้มหัวยอมรับอย่างยินดีและเต็มใจ รู้สึกว่าคำพูดของเขาไม่ก็
คำนี้ ช่างแฝงไปด้วยความหมายของปรัชญาที่ลึกซึ้ง

สำนักไทย

หมอบกราบคาบแก้ว

ความหมาย

ยอมแพ้โดยดี ยอมตามโดยไม่ขัดขืน

ตัวอย่าง

เธอยอมรับความพ่ายแพ้อย่างหมอบกราบคาบแก้ว

ข้อพิจารณา

คำxiก-ใจที่ปรากฏในสำนักนั้นมีความหมายถึงภายในจิตใจ
ความหมายรวมของสำนักนี้คือการเลื่อมใสศรัทธาด้วยความ
เต็มใจและยินดี สำนักไทยมีสำนักที่มีความหมายคล้ายคลึง
กันคือ หมอบกราบคาบแก้ว ซึ่งอาศัยอาการของสัตว์เลี้ยงที่
หมอบกราบกับพื้นเพื่อรอฟังคำสั่งของเจ้าของเป็นการ
เปรียบเทียบ

17. สำนักจีน

心虔志誠

xīn qián zhì chéng

ใจ เคารพ ปณิธาน จริงใจ

ความหมาย

มีความเคารพยกย่องด้วยน้ำใสใจจริง

ตัวอย่าง

他如此心虔志誠，您就收下他做徒弟吧。(向
光忠，1998：74)

Tā rúcǐ xīn qián zhì chéng , nín jiù shōu xià tā zuò

túdi bā . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 74)

เขาให้ความเคารพยกย่องด้วยความจริงใจอย่างนี้แล้ว ท่านก็
รับเขาไว้เป็นลูกศิษย์เถอะ

สำนวนไทย	เลื่อมใสศรัทธา
ความหมาย	มีความเชื่อถือ เห็นชอบด้วย
ตัวอย่าง	ในเมื่อเขามีความเลื่อมใสศรัทธาในตัวท่านมาก ท่านก็รับเขา ไว้เป็นลูกศิษย์สักคน
ข้อพิจารณา	คำ xīn-ใจ ที่ปรากฏในสำนวนจีนนี้หมายถึงภายในจิตใจ ซึ่ง ความหมายรวมของสำนวนนี้คือจิตใจที่เต็มไปด้วยความเคารพ ศรัทธาอย่างจริงใจ แต่สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกับ สำนวนจีนนี้ ในสำนวนไม่มีคำบอกอวัยวะของร่างกายใด ๆ ปรากฏอยู่เลยคือ เลื่อมใสศรัทธา

18.สำนวนจีน

心高氣傲

xīn gāo qì ào

ใจ สูง ท่าที ยโส

ความหมาย	มีท่าทีทงตัว หยิ่งยโสอวดดี
ตัวอย่าง	他哥哥出國留學了幾年，回來以後，心高氣傲，嘴巴上一點都不肯吃虧。 Tā gēge chū guó liúxué le jǐnián , huílái yǐhòu , xīn gāo qì ào , zuǐbāshàng yīdiǎn dōu bùkěn chī kuī . พี่ชายเขาไปศึกษาต่อยังต่างประเทศไม่กี่ปี พอกลับมาแล้วมี ท่าทีทงตัว หยิ่งยโส ไม่ยอมที่จะเสียเปรียบอะไรเลยสักนิด
สำนวนไทย	จองหองพองชน
ความหมาย	เย่อหยิ่งลบหลู่ผู้มีคุณ
ตัวอย่าง	เขาถือตัวว่าจบการศึกษาจากต่างประเทศ เลยทำท่าจองหอง พองชน
ข้อพิจารณา	คำ xīn-ใจ ที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีนนี้หมายถึง ความคิด ซึ่ง ในสำนวนนี้ ความหมายรวมคือ ความทะเยอทะยานตน ยโส อวดดี ในสำนวนไทยไม่มีคำบอกอวัยวะร่างกายอยู่ในสำนวน เลย แต่มีสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน ด้วยการเปรียบเทียบ

เทียบเท่าที่ที่เยื่อหุ้มไม่รู้บุญคุณคนกับอาการของลิงที่แยกเงี้ยว
และพองขนขึ้นเวลาที่มันโกรธหรือไม่พอใจ

19. สำนวนจีน

赤膽忠心

chì dǎn zhōng xīn

บริสุทธ์ ดี เชื่อสัตย์ ใจ

ดีบริสุทธ์ ใจเชื่อสัตย์

ความหมาย

มีจิตใจเชื่อสัตย์จงรักภักดี

ตัวอย่าง

總理赤膽忠心，大公無私地為國家，為人民
竭心盡力。Zǒnglǐ chì dǎn zhōng xīn , dà gōng wú sī de wèi
guójiā , wèi rénmín jié xīn jìn lì .นายกรัฐมนตรีมีความเชื่อสัตย์จงรักภักดีอย่างนั้น ปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความยุติธรรมไม่เห็นแก่ส่วนตัว ห่มเทกายใจเพื่อประชาชน
จงรักภักดี

สำนวนไทย

ความหมาย

ผูกใจรักด้วยความเคารพหรือรู้คุณเป็นอย่างยิ่ง

ตัวอย่าง

เขามีความ **จงรักภักดี** ต่อประเทศชาติ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ
เชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อประชาชนโดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยแต่
อย่างไร

ข้อพิจารณา

คำ xīn-ใจ ที่ปรากฏในสำนวนจีนนี้มีความหมายถึงจิตใจ ซึ่ง
忠 心 zhōng xīn ในที่นี้คือ จิตใจที่มีความจงรักภักดี ส่วน
คำบอกอวัยวะ-ดี ในที่นี้คือ 赤膽 chì dǎn หมายถึงจิตใจที่
จงรักภักดีด้วยเช่นกัน จึงเป็นการซ้ำคำที่มีความหมายเดียวกัน
คือจิตใจที่จงรักภักดี สำนวนไทยมีสำนวนว่า **จงรักภักดี** ซึ่ง
เป็นสำนวนที่ไม่มีคำบอกอวัยวะของร่างกาย แต่มีความหมาย
คล้ายคลึงกัน

20. สำนวนจีน

痴心妄想

chī xīn wàng xiǎng

หลงไหล ใจ เหลวไหล คิด

ใจหลงไหล คิดเหลวไหล

ความหมาย	หลงมงายในสิ่งที่ไร้สาระ หรือสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
ตัวอย่าง	大凡人没有指望，倒也不挂在心上；一有指望，便痴心妄想，时刻盼着。 Dàfán rén méiyǒu zhǐwàng , dào yě bù guà zài xīn shàng ; Yǐ yǒu zhǐwàng , biàn chī xīn wàng xiǎng shíkè pànzhe . คนเราโดยทั่วไปถ้าไม่คาดหวังอะไรไว้ ก็จะไม่มียะไรต้องพะวัคพะวง แต่พอตั้งความหวังไว้แล้ว ก็จะมีวหลงละเมอเอาแต่เฝ้าหวังอยู่ตลอดเวลา
สำนวนไทย	หลงไหลได้ปลื้ม
ความหมาย	เคลิบเคลิ้มเพลิดเพลินกับสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
ตัวอย่าง	เธอช่างไม่ฟังคำตักเตือนของพ่อแม่เลย มัวแต่หลงไหลได้ปลื้มกับคนไม่รู้ห้วนอนปลายเท้าคนนั้นอยู่ได้
ข้อพิจารณา	คำ chī xīn ที่ปรากฏในสำนวนจีนนั้น หมายความถึงการหลงมงาย ซึ่งความหมายในสำนวนเป็นการหลงไหลในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไร้สาระ สำนวนไทยมีถ้อยคำสำนวนที่คล้ายคลึงกับสำนวนจีน แต่ไม่มีคำบอกอวัยวะใด ๆ ของร่างกายปรากฏในสำนวน คือ หลงไหลได้ปลื้ม ซึ่งหมายความถึง การเคลิบเคลิ้มหลงกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไร้สาระ ไม่ถูกต้อง

21.สำนวนจีน

	觸目驚心
	chù mù jīng xīn
	สัมผัส ตา ตื่นกลัว ใจ
	ตาสัมผัส ใจตื่นกลัว
ความหมาย	พอสายตาได้สัมผัสพบเห็น ก็เกิดความสยดสยองสะพรึงกลัว
ตัวอย่าง	翻開歷史，當我們看到日本侵略者在中國犯下的罪行時，不禁感到觸目驚心。(向光忠，1998 : 581) Fānkāi lìshǐ , dāng wǒmēn kàndào rìběn qīnlüèzhe zài Zhōngguó fàn xià de zuì xíng shí , bùjīn gǎndào chù mù jīng xīn . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 581)

	เมื่อพลิกดูในประวัติศาสตร์ พอพวกเราอ่านพบถึงตอนที่ผู้ บุกรุกชาวญี่ปุ่นเข้ามาก่อกรรมทำเข็ญไว้ในประเทศจีนแล้ว อด รู้สึกสยดสยองสะพรึงกลัวไม่ได้
สำนวนไทย	ชนลุกชนพอง
ความหมาย	ชนตั้งชันขึ้นเพราะความขยะแขยงหรือตกใจกลัวเป็นต้น
ตัวอย่าง	ทุกครั้งที่เห็นภาพสยดสยองที่ตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ ฉันอด ไม่ได้ที่จะรู้สึกชนลุกชนพอง
ข้อพิจารณา	คำ xīn-ใจ ที่ปรากฏในสำนวนจีนนี้ หมายถึง จิตใจ หรือสิ่งที่มี หน้าที่รู้ นึก และคิด นอกจากนั้น ยังมีคำบอกอวัยวะ-ตาที่เป็น สิ่งที่ใช้ในการดูปรากฏในสำนวนด้วย ความหมายของสำนวนนี้ คือ เมื่อสายตาทาบเห็นเข้าก็เกิดอาการสะพรึงกลัวขึ้น สำนวน ไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกันนั้น ไม่มีคำบอกอวัยวะของ ร่างกายใด ๆ เลย แต่สำนวนไทยอาศัยอาการของชนที่ตั้งชันขึ้น เพราะความขยะแขยงหรือตกใจเป็นการแสดงภาพพจน์แทน

22.สำนวนจีน

	鬼迷心竅
	guǐ mí xīn qiào
	ผี หลง ใจ ทวาร
	ผีทำให้ใจกับทวารทั้งเจ็ดหลงไปหมด
ความหมาย	ถูกบางสิ่งบางอย่างครอบงำจนไม่ลืมหูลืมตา
ตัวอย่าง	他對她言聽計從，真是鬼迷心竅了。(向光 忠，1998 : 427) Tā duì tā yán tīng jì cóng , zhēnshì guǐ mí xīn qiào le . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 427) เขาช่างเชื่อฟังและจงรักภักดีต่อเธอเสียเหลือเกิน หลงไหลจน ไม่ลืมหูลืมตาเลยจริง ๆ
สำนวนไทย	เมามัว
ความหมาย	เพลิดเพลिनจนลืมหูลืมตา
ตัวอย่าง	ระยะหลังสมชายหลงเมามัวอยู่แต่กับแสงสีในกรุงเทพฯ สักวัน คงทำให้พ่อแม่ต้องเสียใจเป็นแน่
ข้อพิจารณา	คำ xīn-ใจหรือ xīnqiào-ช่องใจที่ปรากฏในสำนวนจีนนี้

หมายถึง สิ่งที่มีหน้าที่รู้ นึกและคิด หรือปัญญาที่จะรับรู้ ความหมายของสำนวนคือหากถูกญาติปีศาจหรือสิ่งชั่วร้ายครอบงำไว้ ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น สำนวนจีนใช้ว่าญาติผีครอบงำ หัวใจ แต่สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกันไม่มีคำบอก อวัยวะใดเลย แต่ใช้เพียงถ้อยคำสำนวนว่า เมามัว ซึ่งเปรียบเทียบอาการของคนเมา ที่ขาดสติ ควบคุมตนเองไม่ได้ กับการเคลิบเคลิ้ม ไม่ได้สาระ

23 สำนวนจีน

心口不一

xīn kǒu bù yī

ใจ ปาก ไม่ หนึ่ง

ความหมาย

พูดกับคิดไม่เหมือนกัน หมายถึง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความเสแสร้ง

ตัวอย่าง

他心口不一，雖然說過要盡心全力地幫助我們，但到時候却見死不救。

Tā xīn kǒu bù yī , suīrán shuōguò yào jìn xīn quán lì de bāngzhù wǒmen , dàn dào shíhòu què jiàn sǐ bù jiù .

เขาปากกับใจไม่เป็นหนึ่งเดียว แม้เขาจะเคยบอกว่าจะช่วยเหลือพวกเราอย่างสุดใจสุดกำลัง แต่พอถึงเวลา แม้เห็นความตายอยู่ต่อหน้าก็ยังไม่ช่วยเลย

สำนวนไทย

หวานนอกขมใน

ความหมาย

พูดหรือทำแสดงให้เห็นว่าดีแต่ภายนอก ส่วนน้ำใจไม่ดี

ตัวอย่าง

ทำที่ที่เขาแสดงออกมาดูเหมือนรักใคร่ลูกเลี้ยงของเขาอย่างมาก แต่ใคร ๆ ก็รู้ว่าแท้จริงแล้ว เขานั้นหวานนอกขมในทั้งนั้น

ข้อพิจารณา

สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะใจและปาก ปรากฏในสำนวน โดย xīn-ใจ มีความหมายว่าความคิด และปากคือสิ่งที่ใช้สำหรับพูด เจรจา ความหมายรวมของสำนวนคือ ใจและปากไม่เป็นหนึ่งเดียว ซึ่งหมายถึงสิ่งที่คิดตรงข้ามกับสิ่งที่พูด สำนวนไทยมีสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ หวานนอกขมใน ที่มีความหมายว่า การพูดหรือการกระทำที่แสดงออกมาต่อหน้าผู้

คนนั้นดูดี แต่ในใจกลับมีความคิดตรงข้ามกับการกระทำหรือ
คำพูด

24.สำนวนจีน

心虚胆怯

xīn xū dǎn qiè

ใจ ผ่อ ดี กลัว

หวาดผวา ขี้ขลาด

ความหมาย

จิตใจห่อเหี่ยว ขลาดกลัว

ตัวอย่าง

我們一路上說了很多鬼故事，心虚胆怯，巴不得天黑前能趕回家去。

Wǒmen yì lù shàng shuōle hěnduō guǐ gùshì , xīn xū dǎn qiè , bābùde tiānhēi qián néng gǎn huí jiā qù 。

ระหว่างทางพูดคุยถึงเรื่องผี ๆ กันมาก เลยใจผ่อขลาดกลัว

อยากจะรีบเร่งกลับให้ถึงบ้านก่อนมืด

สำนวนไทย

ขี้หัดตตหาย

ความหมาย

กลัวมาก

ตัวอย่าง

แค่ฟังพี่ชายเล่าเรื่องผีหัวขาดก่อนนอน ก็ทำให้น้องคนเล็กกลัวจนขี้หัดตตหาย ไม่กล้าเข้านอนคนเดียวแล้ว

ข้อพิจารณา

คำ xīn-ใจ ที่ปรากฏในสำนวนนี้ หมายความถึง อารมณ์ ความรู้สึก ส่วน 胆怯 dǎn ในสำนวนคือ dǎnzi ซึ่งหมายถึง ความกล้าหาญ และ 胆怯 dǎn qiè ในที่นี้คือ ความขี้ขลาด ความหมายรวมสำนวนนี้คือ อากักรใจผ่อ ขลาดกลัวอย่างยิ่ง สำนวนไทยมีสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แต่ในสำนวนกลับไม่มีคำบอกอวัยวะใด ๆ คือ ขี้หัดตตหาย เป็นการเปรียบเทียบความหวาดกลัวโดยอาศัยอาการของคนที่มีความต้องการถ่ายทุกข์ แต่เมื่อเกิดความกลัวอาการดังกล่าวก็สลายหายไปอย่างรวดเร็ว

25.สำนวนจีน

心懷叵測

xīn huái pǒ cè

ใจ มุ่งมาด ไม่ได้ วัด

	ใจมุ่งมาด วัดไม่ได้
ความหมาย	มีจิตใจที่คิดชั่วร้ายชนิดคิดไม่ถึง
ตัวอย่าง	他心懷叵測，你跟他來往，小心受騙！ Tā xīn huái pǒ cè , nǐ gēn tā lái wǎng , xiǎoxīn shòu piàn ! เขาเป็นคนมีจิตใจที่คิดชั่วร้ายชนิดคาดคิดไม่ถึง เธอคบหากับ เขาระวังถูกหลอกนะ
สำนวนไทย	อสรพิษ
ความหมาย	คนที่มีจิตใจร้ายกาจ คอยจ้องทำร้ายผู้อื่น
ตัวอย่าง	เจ้าใหญ่เป็นคนจิตใจคับแคบ บางครั้งเธอก็ไม่ต่างจากอสรพิษ ที่จ้องฉกกัดเรายามเราพลั้งเผลอ
ข้อพิจารณา	คำxi-k-ใจที่ปรากฏในสำนวนหมายถึงความนึกคิด ความหมาย รวมของสำนวนคือครุ่นคิดและคิดร้ายอย่างที่ไม่มีความสามารถ คาดเดาเรื่องราวได้ สำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ อสรพิษ ซึ่งเป็นสำนวนที่ไม่มีคำบอกอวัยวะใด ๆ เลย แต่มี ความหมายหมายถึงสัตว์ที่มีพิษและเป็นอันตรายต่อมนุษย์มา อุปมาถึงคนที่มีจิตใจคิดร้ายผู้อื่น
26.สำนวนจีน	清心寡欲
	qīng xīn guǎ yù
	ชะล้างใจ ลดกิเลส
ความหมาย	ชำระจิตใจให้ใสสะอาด ลดละกิเลสความปรารถนาต่าง ๆ ทำ จิตใจให้สงบนิ่ง
ตัวอย่าง	他一向清心寡欲，與世無爭。(向光忠， 1998 : 488) Tā yīxiàng qīng xīn guǎ yù , yǔ shì wú zhēng . (Xiàng Guāngzhōng , 1998 : 488) เขาเป็นคนมักน้อย อยู่อย่างสันโดษ ไม่ยุ่งเกี่ยวใด ๆ กับทาง โลกเลย
สำนวนไทย	มักน้อยสันโดษ
ความหมาย	มีความปรารถนา ความต้องการน้อย ทำให้ไม่ต้องดิ้นรน

ตัวอย่าง	แก่งแย่งกับคนอื่น จึงมีความสุขสงบทางใจ ถ้าผู้คนในสังคมเป็นคนมักน้อยสันโดษกันเป็นส่วนใหญ่แล้ว โลกคงมีสันติกว่านี้
ข้อพิจารณา	สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏอยู่ โดยมีความหมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด qing xit คือการทำ ความ สะอาด ซะล้างอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดให้เกิดความบริสุทธิ์ ผ่องแผ้วขึ้นด้วยการลดละกิเลสตัณหาหลงเสีย ในสำนวนไทย ไม่มีคำบอกอวัยวะใด ๆ ปรากฏอยู่เลย แต่ใช้คำที่สื่อความ หมายว่ามีความปรารถนาต้องการน้อย ไม่ดิ้นรนแก่งแย่งคือ มักน้อยสันโดษ

ในการศึกษาเปรียบเทียบนี้ ใช้ฐานข้อมูลสำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจจำนวน 204 สำนวน จากการวิจัยพบว่าสำนวนจีนที่มีคำบอกอวัยวะ-ใจที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกับสำนวนไทย มีจำนวน 96 สำนวน ฐานข้อมูลที่ผ่านการกรองครั้งที่สองนี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับ สำนวนไทยที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกัน ปรากฏว่าข้อมูลวิจัยที่ศึกษาสามารถแบ่งออกได้ เป็น 3 กลุ่มอย่างชัดเจน โดยมีสัดส่วนดังตารางต่อไปนี้

กลุ่ม	สำนวนจีน		จำนวน	ร้อยละ
	สำนวนไทย	คำบอกอวัยวะ-ใจ		
1	คำบอกอวัยวะ-ใจ	x	44	45.8
2	คำบอกอวัยวะอื่น	x	26	27.1
3	ไม่มีคำบอกอวัยวะ	x	26	27.1

จากตารางข้างต้น กลุ่มที่หนึ่ง คือ สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏอยู่ใน

สำนวนเหมือนกัน และมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกันมีจำนวน 44 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 45.8 กลุ่มที่สอง คือ สำนวนจีนมีคำบอกอวัยวะ-ใจปรากฏอยู่ในสำนวนในขณะที่สำนวนไทยที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกันใช้คำบอกอวัยวะอื่นที่ไม่ใช่ ใจ มีจำนวน 26 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 27.1 กลุ่มที่สาม คือ สำนวนจีนใช้คำบอกอวัยวะ-ใจ แต่สำนวนไทยที่มีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกันไม่มีคำบอกอวัยวะใด ๆ เลย มีจำนวน 26 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 27.1 เช่นเดียวกับกลุ่มที่สอง ผลการวิจัยดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่าอิทธิพลความเป็นตะวันออก ลัทธิศาสนา วิถีการดำรงชีวิตมีส่วนทำให้การถ่ายทอดโลกทัศน์และสังขรณ์ผ่านทางวัฒนธรรมด้านภาษาของชนชาติจีนและไทยมีความใกล้เคียงกันอย่างมาก